

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ**

**ԴԴՄԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2019-2023 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ**

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար **Ավետիս Ավետիսյան**

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու **11.01.2019թ.** թիվ 3 որոշմամբ
(նիստի ամսաթիվը)

Դրմաշեն 2019թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչ է հնգամյա ծրագիրը

1. Համայնքի իրավիճակի գնահատում:
2. Համայնքի ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները:
3. Ըստ առանձին բնագավառների առաջնահերթ ծրագրերի, նպատակների առաջադրում և կոնկրետ խնդիրների ձևակերպում:
4. Համայնքի բյուջեի ֆինանսական միջոցների գնահատում և կանխատեսում:
5. Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի հիմնական ցուցանիշները:

Հավելված - 1 Համայնքապետարանի աշխատակազմի և ենթակա կազմակերպությունների կառուցվածքը:

Հավելված - 2 Համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի ցանկը:

ԻՆՉ Է ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրն այն հիմնական փաստաթղթերից մեկն է, որը մշակվում է համայնքի ղեկավարի և նրա աշխատակազմի կողմից, քննարկվում և հաստատվում է համայնքի ավագանու կողմից ու դրվում է գործողության մեջ: Այն իրենից ներկայացնում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջություն, որը նախատեսում է ռազմավարական քաղաքականությամբ համայնքի խնդիրների արդյունավետ լուծումը և նպատակային բյուջետավորման գործընթացի իրականացումը:

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դոմաշեն գյուղական համայնքի 2019-2023թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (ՀՀԶԾ) մշակվել է հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները, նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորաններում), ՀՀԶԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀՀԶԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները.

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Ելնելով այն իրողությունից, որ համայնքը փոքր է ֆինանսական կարողություններով, համայնքի ՏԻՄ-երն ի վիճակի չեն իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2019-2023թթ. հնգամյա զարգացման ծրագիրը մշակվել է հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀՀԶԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմինը ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀՀԶԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀՀԶԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀՀԶԾ -ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀՀԶԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀՀԶԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀՀԶԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը,

գործողությունները և միջոցառումները:

ՀՀԶԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ) դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀՀԶԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀՀԶԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀՀԶԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևեր, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀՀԶԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն ըստ տարիների:

ՀՀԶԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ ՀՀԶԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀՀԶԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Դժմաշեն համայնքը գտնվում է մարզկենտրոնից 51 կմ հեռավորության վրա, մայրաքաղաքից՝ 50 կմ, իսկ տարածաշրջանային կենտրոնից /Սևանից/ 12 կմ հեռավորության վրա: Գյուղը վերաբնակեցվել է 1928թ.՝ Մակու քաղաքից գաղթականներով: Դժմաշենի տարածաշրջանում հայտնաբերվել են նոր քարե դարի բնակատեղիներ: Գյուղում գտնվում է 7-րդ դարում խոյացած սուրբ Թադևոս եկեղեցին: Գյուղի հարավ-արևելյան եզրին, Հրազդան գետի ձախ ափին «Խարաբեք» կոչվող տեղանքում (որը նշանակում է «Ավերակներ») պահպանվում են հնադարյան ամրոցի մնացորդներ: Ամրոցի տարածքում կան դամբարաններ և գյուղատեղի: Գյուղի տարածքում պահպանվել են նաև հնագույն բերդի հետքեր:

Ըստ ավանդության, որտեղ վճիտ ու սառնորակ աղբյուր է եղել, սրբավայր են դարձրել: Դրանցից մեկը կոչվում է «Ծառով ձոր»: Ձորում կան մի քանի ուռենի, մի աղբյուր՝ քաղցրահամ ու վճիտ ջրով: Դժմաշենի պատմական հուշարձանների շարքում յուրահատուկ են մի քանի տասնյակ խաչքարերը՝ ամեն մեկը յուրակերպ, նրբահյուս զարդաքանդակներով: Մեզ համար սովորական խաչքարեր են դրանք, սակայն նրանցից յուրաքանչյուրը կարող է ցանկալի ցուցանմուշ լինել աշխարհի ցանկացած թանգարանում: Խաչքարերի շուրջ ստեղծվել են սրբավայրեր. «Թուխ մանուկ» և «Խաչեր» մատուռները, «Թաք խաչը», «Քրչոտ խաչը», «Ձիարաթը», «Ծակ քարը»: Գյուղի նորագույն սրբավայրը «Խաչով աղբյուրն» է:

Դժմաշենի տարածքում է գտնվում «Վոթոյ բուն» քարայրը, որը եղել է հնադարյան բնակատեղի: Դժմաշենի համայնքի հողային տարածքը զբաղեցնում է Փամբակի լեռնաշղթայի հարավային թեքության լանջերի և Հրազդան գետի առանձին հատվածները: Համայնքի վարչական տարածքը զբաղեցնում է 4345 հա տարածք, որն ընկած է ծ.մ. 1800-2400մ բարձրության վրա: Տարածքի ռելիեֆը բավականին խաչաձև է: Բնակլիմայական պայմանները բնութագրվում են լեռնատափաստանային գոտու բարեխառն կլիմայով՝ ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Հաճախակի են չորային տարիները, որից շատ է տուժում գյուղատնտեսությամբ զբաղվող գյուղացին:

Բնակավայրի տարածքը կազմում է 204.4 հա, որից բնակելի կառուցապատման՝ 156.3 հա: Համայնքի վարչական տարածքը հատում է M-4 միջպետական նշանակության ավտոմայրուղին, համայնքի տարածքով է անցնում Գեղարքունիքի մարզը Կոտայքի մարզին կապող H-29 հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհը:

Դժմաշենի տարածքում կան կարմիր, սպիտակ և սև խարամային գոտիներ:

Խմելու ջրով գյուղն ապահովված է 100%-ով, իսկ ոռոգման ջրով՝ 30%-ով:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ համայնքն ունի 734 տնտեսություն և 2833 բնակիչ, որից տղամարդ՝ 1514, կին՝ 1319:

Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է՝

1. տնային տնտեսությունների (ծխերի) թիվը - 734
2. երեխաներ (0-6տ) - 213
3. դպրոցականներ (7-17տ) - 326
4. 16-62 տարեկաններ - 1954
5. 63-ից բարձր - 292
6. թոշակառուներ - 292
7. հաշմանդամներ - 108
8. աշխատունակներ - 1908
9. գործազուրկներ - բնակչության 15-18 %
10. արցախյան պատերազմի մասնակիցներ - 15
11. արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքներ - 2
12. զբաղվածներ - 1717
13. ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված ընտանիքներ - 54
14. բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող ընտանիքներ - 250

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

Ժողովրդի իշխանություն իրականացնելու և համայնքային խնդիրները լուծելու նպատակով համայնքներում օրենքով սահմանված կարգով ընտրվում են տեղական ինքնակառավարման մարմիններ՝ համայնքի ղեկավար և համայնքի ավագանի, հինգ տարի ժամկետով: Համայնքի ավագանին ներկայացուցչական մարմին է և իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ օրենքներով նախատեսված լիազորություններ:

Համայնքի ղեկավարը պաշտոնապես ներկայացնում է համայնքը, համայնքի գործադիր մարմինն է և իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված լիազորություններ:

Համայնքի ղեկավարն իր լիազորություններն իրականացնում է համայնքապետարանի աշխատակազմի, համայնքային բյուջետային հիմնարկների, առևտրային և ոչ առևտրային կազմակերպությունների միջոցով:

Համայնքի ավագանին կազմված է 7 անդամից: Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 13 հոգուց: Համայնքապետարանի աշխատակազմի և ենթակառուցվածքների կառուցվածքը բերված է հավելված 1-ում:

Համայնքն ունի սեփականություն, որի իրավունքը պաշտպանված է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքով:

Համայնքապետարանը գտնվում է համայնքի կենտրոնում, շենքն ամբողջովին վերանորոգված է, գույքը նորացված է, համալրված է համակարգչային տեխնիկայով:

1.4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆԴԻՍԱՅՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականության գույքի ցանկը սահմանված է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ՝ հետևյալ կազմով՝

1. նախադպրոցական հիմնարկ /մանկապարտեզ/
2. մշակույթի տուն և գրադարան
3. արարողությունների սրահի շենք
4. ներհամայնքային նշանակության ջրամատակարարման /ոռոգման և խմելու ջրի/ համակարգ
5. նախկին ծխաբուծարանի երկհարկանի վարչական շենք
6. համայնքապետարանի շենք
7. ներհամայնքային փողոցներ և հրապարակներ
8. ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ
9. ներհամայնքային կամուրջներ
10. գերեզմանատներ
11. համայնքապետարանին պատկանող մեքենասարքավորումներ և այլ գույք
12. կաթսայատան շենք
13. էլ. ենթակայանի շենք
14. փողոցային լուսավորության ցանց

Համայնքի սեփականություն կարող են լինել անշարժ և շարժական գույքը, դրամական միջոցները և գույքային այլ իրավունքներ: Համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վիճակի բնութագրումը բերված է աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման /վերականգնման/, փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Նախադպրոցական հիմնարկ /մանկապարտեզ/	գ. Դղմաշեն 1 փ., 2 փկղ, 1	1977	1313.5 քմ	Շենքը հիմնա-նորոգված		

2.	Մշակույթի տուն և գրադարան	գ. Դոմաշեն 1փ., 53	1985	1674.64 քմ	Անբավարար, կարիք ունի հիմնանորոգման	հիմնանորոգում	գույքի ձեռքբերում
3.	Արարողությունների սրահի շենք	գ. Դոմաշեն 1փ., 57/1	1984	638.6 քմ	Անբավարար, կարիք ունի հիմնանորոգման	հիմնանորոգում	գույքի ձեռքբերում
4.	Ներհամայնքային նշանակության ջրամատակարարման /ոռոգման և խմելու ջրի/ համակարգ	գ. Դոմաշեն	2000 ոռոգ.	2.5 կմ	բավարար	վերականգնում	
			1998 խմելու	18 կմ	լավ	-	
5.	Նախկին ծիսաբուժարանի երկհարկանի վարչական շենք	գ. Դոմաշեն 1փ., 93/3	1973	758.64 քմ	ոչ բավարար	վերականգնում	
6.	Համայնքապետարանի շենք	գ. Դոմաշեն 1փ., 30	1978	390 քմ	լավ	-	
7.	Ներհամայնքային փողոցներ և հրապարակներ	գ. Դոմաշեն		25.26 հա	բավարար	նորոգում	
8.	Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	գ. Դոմաշեն		17.76 հա	բավարար	նորոգում	
9.	Ներհամայնքային կամուրջներ	գ. Դոմաշեն	1970-ական	8մx30մx10մ	վթարային	վերականգնում	
10.	Գերեզմանատներ	գ. Դոմաշեն 05-030-0058-0002	IX-XVII դ	0.24 հա	փակ		
		գ. Դոմաշեն 05-030-0059-0002	IX-XVII դ	0.89 հա	մասնակի փակ		
		գ. Դոմաշեն 05-030-0070-0001	1971	3.89 հա	բաց	ցանկապատում	
		գ. Դոմաշեն 05-030-0073-0002	XIX դ սկիզբ	1.89 հա	բաց	ցանկապատի վերանորոգում	
		գ. Դոմաշեն 05-030-0062-0016	1960-ական	0.09 հա	մասնակի փակ	ցանկապատում	
11.	Համայնքապետարանին պատկանող մեքենասարքավորումներ և այլ գույք	գ. Դոմաշեն	PAJERO 3.0 2006թ. արտ.		լավ	նորոգում	վառելիքի և պահեստամասերի ձեռքբերում
12.	Կաթսայատան շենք	գ. Դոմաշեն	1985	131 քմ	ապամոնտաժված		Ցանկալի է օտարել
13.	Էլ. ենթակայանի շենք	գ. Դոմաշեն 1փ., 93/2	1975	12.15 քմ	ապամոնտաժված		Ցանկալի է օտարել
14.	Փողոցային լուսավորության ցանց	գ. Դոմաշեն	2006 -	6160 մ	լավ		Կարիք ունի ընդարձակման

Մանկապարտեզի շենքը կառուցվել է 1977 թվականին: 1996-2017թ.թ. մանկապարտեզը չի գործել՝ ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով: Երկար տարիներ չշահագործելու հետևանքով ամբողջովին շարքից դուրս էր եկել շենքի տանիքը, անձրևաջրերի ներս թափանցման հետևանքով շարքից դուրս էր եկել երկրորդ հարկի հատակը, շահագործման համար ոչ պիտանի էին դարձել ամբողջ գույքը և ենթակառուցվածքները: Պետական բյուջեի միջոցների հաշվին 2012 թվականին ամբողջովին վերանորոգվել է տանիքը, փոխվել են դռներն ու պատուհանները, մասնակի վերանորոգվել է շենքը, ամբողջովին վերակառուցվել է ջեռուցման համակարգը, նորացվել են էլեկտրականության, ջրի և կոյուղու համակարգերը: Շենքի մնացած մասի /1 մասնաշենքի/ վերանորոգումը, մանկապարտեզի տարածքի բարեկարգումն ու ցանկապատումը, ինչպես նաև նոր գույքի ձեռքբերումն ու կահավորումը իրականացվել է 2015-2016թ.թ.: Վերաբացվել է 2017 թվականին:

Համայնքի մշակույթի տունը, որտեղ տեղակայված է նաև գրադարանը, կառուցվել է 1984 թվականին: Մինչև օրս վերանորոգում և նոր գույքի ձեռքբերում հնարավոր չի եղել, բացառությամբ տանիքի և մուտքի դռների, որոնք փոխվել են 2008 թվականին՝ պետական բյուջեի միջոցներով: Տարիների ընթացքում նախկինում եղած գույքն էլ շարքից դուրս է եկել և ներկայումս էլ հնարավոր չէ սեփական միջոցներով թարմացնել, կամ ձեռք բերել: **Խիստ անհրաժեշտություն է մշակույթի տան**

շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգումը, ցանկապատումն ու նոր գույքի ձեռքբերումը, որը կնպաստի բնակչության շրջանում կուլտուր-կենցաղային առօրյան նորմալ կազմակերպելու, ինչպես նաև տարատեսակ խմբակների ու միջոցառումների կազմակերպմանը: Ներհամայնքային ճանապարհային ցանցը վերանորոգման կարիք ունի: **Ներկայումս անհրաժեշտ է** մոտ 10 կմ ընդհանուր երկարությամբ ներհամայնքային փողոցների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում և միջոցառումային ճանապարհի փոսալցում:

Համայնքի տարածքում առկա կամուրջներից՝ գյուղի երկու թաղամասերն իրար կապող կամուրջը, կառուցվել է 1970-ական թվականներին: Կամուրջը նաև միացնում է համայնքը Սևան-Երևան մայրուղուն, որն ունի ռազմավարական և կենսական նշանակություն: Ներկայումս այդ կամուրջն համարվում է վթարային և ունի հիմնանորոգման անհրաժեշտություն:

Համայնքում կան 5 գերեզմանատուն, որոնցից 1-ը՝ փակ, 2-ը՝ մասնակի փակ և 2-ը՝ բաց: Բաց գերեզմանատները ներկայումս զբաղեցնում են մոտ 6 հա տարածք, սակայն համայնքի գլխավոր հատակագծով նախատեսվել է գերեզմանատան տարածքի ընդլայնում: Գերեզմանատների զբաղեցրած տարածքների շրջակա բնական միջավայրի վատթարացումը կանխարգելելու նպատակով **անհրաժեշտ է գերեզմանատների ցանկապատում և գոյություն ունեցող ցանկապատի վերականգնում:**

1.5. ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում առկա են 1 բազմաբնակարան բնակելի շենք /նախկին ուսուցիչների տունը, որը ՀՀ կառավարության որոշմամբ հատկացվել է բնակիչներին/՝ 8 բնակարանով, և 500-ից ավել առանձնատներ: Բազմաբնակարան բնակելի շենքի մաշվածության չափը մեծ է, վերանորոգման կարիք են զգում հիմնականում տանիքը և կոյուղին: Առանձնատները բոլորն էլ տարբեր ժամանակներում կառուցվել են բնակիչների կողմից՝ սեփական միջոցներով:

2014 թվականին Ասիական բանկի միջոցներով, «Դոմաշեն գյուղի ջրամատակարարման բարելավում» ծրագրով ամբողջովին փոխվեց խմելու ջրի ներքին ցանցը, ինչի արդյունքում գրեթե 100 %-ով համայնքում լուծվեց խմելու ջրի խնդիրը:

Տնտեսություններում կոյուղու գծերը անհատական են, ինչը շատ դեպքերում լուրջ սանիտարական խնդիրներ է առաջացնում: Ընդհանուր կոյուղագծի կառուցումն ու շահագործումը կնպաստեն նշված խնդիրների լուծմանը:

Համայնքի գազաֆիկացման հարցը նույնպես լուծված է:

Համայնքում առաջնակարգ խնդիրներից մեկն էլ արտաքին լուսավորության հարցն է: Կենտրոնական փողոցն ամբողջությամբ, եկեղեցին, ինչպես նաև մի քանի փողոցներ ապահովված են արտաքին լուսավորման համակարգով՝ ընդհանուր 6160 զմ երկարությամբ: Լուսավորման համակարգերի անխափան շահագործումն ապահովվում է համայնքի բյուջեի միջոցներից, որի հետևանքով երեկոյան և գիշերային ժամերին այդ փողոցներով երթևեկելը և՛ վարորդների, և՛ բնակիչների համար առավել անվտանգ է և ապահով: Կարիք կա համայնքի բոլոր փողոցները ապահովել լուսավորությամբ Համայնքի բոլոր փողոցների լուսավորության հարցի կարգավորումը կապահովի թաղամասերի միջև բնակչության շարժը և անվտանգությունը, իսկ գյուղը կդարձնի էլ ավելի լուսավոր և գեղատեսիլ:

1.6. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈՂՕՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի գյուղացիական տնտեսությունները հիմնականում զբաղվում են բուսաբուծությամբ և անասնապահությամբ: Գյուղում չկան կաթնամթերքի և մրգերի վերամշակմամբ զբաղվող կազմակերպություններ:

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 2006 թվականի ապրիլի 13-ի N 643-Ն որոշմամբ համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասերն անհատույց սեփականության իրավունքով փոխանցվել են համայնքին և հանդիսանում են համայնքային սեփականություն:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 4345.22 հա, որից բնակավայրի տարածքը կազմում է 204.39 հա, իսկ համայնքային սեփականության հողերը՝ 2841.02 հա: Հողերի սեփականաշնորհմանը մասնակցած ընտանիքների թիվը՝ 572, սեփականաշնորհված հողի մեկ հողաբաժնի չափը՝ 1.24 հա, որից 0.64 հա վարելահող, այդ թվում տնամերձ և 0.60 հա խոտհարք:

Մեկ տնտեսությանը պատկանող գյուղատնտեսական նշանակության հողամասերի քանակը՝ 4:
Համայնքի հողային ֆոնդի բախշումը հետևյալն է.

	Համայնքի վարչական տարածքը, որից՝	4345.22 հա
1.	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, այդ թվում՝	3866.85 հա
	Վարելահողեր	731.53 հա
	Խոտհարք	691.22 հա
	Արոտավայրեր	1956.77 հա
	Այլ հողատեքեր	487.33 հա
2.	Բնակավայրի հողեր, որից՝	204.93 հա
	Բնակելի կառուցապատման	156.30 հա
3.	Արդյունաբերական և ընդերքօգտագործման հողեր	203.41 հա
4.	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի և կոմունալ հողեր	37.97 հա
5.	Հատուկ պահպանվող տարածքներ	12.39 հա
6.	Անտառային հողեր	3.73 հա
7.	Ջրային հողեր	15.94 հա

Ոռոգման ջրով ապահովված է գյուղի 25-30 %-ը, որոնք ոռոգումն ապահովում են նախկին «Հրազդան» գետի հունից՝ անհատական պոմպերի միջոցով, ինչպես նաև ինքնահոս եղանակով, իսկ մնացած մասը դժվարանում է կազմակերպել գյուղատնտեսական կուլտուրաների արտադրությունը: Հիմնականում զբաղվում են ցորենի, գարու, առվույտի, կարտոֆիլի, կաղամբի և այլ բանջարաբոստանային կուլտուրաների արտադրությամբ: Այս արտադրությունը կախված է ինչպես ոռոգման ջրից, այնպես էլ բնության քմահաճույքից: Անձրևային տարիներին դեռ կարելի է որոշ չափով բերք հավաքել, իսկ երաշտի տարիներին գյուղացին կորցնում է բերքի 50-80%-ը: Համայնքն ունի նաև մոտ 2.5 կմ երկարությամբ ոռոգման ջրի համակարգ, որը սկիզբ է առնում Սևան-Աթարբեկյան ջրատարից, որը միաժամանակ սպասարկում է նաև Կոտայքի մարզի Քաղսի, Վանատուր, Ջրառատ համայնքները, Զովաբեր համայնքը: Ջրատարն ընդհանուր առմամբ ունի 5 կմ երկարություն, իր հզորությամբ ոռոգման շրջանում չի կարողանում սպասարկել բոլոր համայնքները, փաստորեն, ջրի անբավարարության պատճառով համայնք ջուր չի հասնում: Նպատակահարմար է Դդմաշեն-Զովաբեր կամ Դդմաշեն-Ծաղկունք սահմանների ձորակում, սարերից իջնող ջրերը /աղբյուրների ջրեր, անձրևաջրեր, ձնհալի ջրեր և այլն/ կուտակել և օգտագործել ոռոգման նպատակով, ինչի համար պետք է կառուցվի պատվար /ջրհավաք/, որը հնարավորություն կտա ջրովի դարձնել շուրջ 300 հա տարածք /Դդմաշեն և Զովաբեր համայնքների/ Համայնքում ոռոգման նոր ջրատարի կառուցումն անհրաժեշտություն է, որի համար համայնքը չունի անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ: Սակայն դրա իրագործումը հնարավոր է ֆինանսական մեծ գումարներից, որը համայնքը ի վիճակի չէ:

2018 թվականի ընթացքում համայնքում գյուղատնտեսական ապրանքներից արտադրվել է հիմնականում 4046 g հացահատիկ, 6825 g կարտոֆիլ, 4732 g բանջարեղեն, 1008 g պտուղ և հատապտուղ, 8630 g խոտ և ծղոտ: 2018 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ համայնքում առկա են անասնազվաքանակի հետևյալ տեսակներն ու քանակությունը - խոշոր եղջերավոր անասուններ՝ 1487 գլուխ, խոզեր՝ 795 գլուխ, ոչխարներ և այծեր՝ 2856 գլուխ, թռչուններ՝ 17747 թև և 440 մեղվաընտանիք:

Վերջին տարիներին պետության կողմից անվճար, կամ համեմատաբար ցածր գներով տրամադրվող սերմացուն, պարարտանյութը, ինչպես նաև դիզ. վառելիքը ինչ-որ չափով բարելավել է գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպումը, սակայն համայնքում դեռևս կան հողատարածքներ, որոնց մշակելու համար ֆինանսական միջոցներ և այլ գյուղ. տեխնիկա են պահանջվում: Հացահատիկային կուլտուրաների մշակմանը խոչընդոտ են նաև գյուղ. տեխնիկայի, մասնավորապես՝ հացահատիկահավաք կոմբայնի, մաշվածությունը և անսարքությունը: Համայնքում կան երկու հացահատիկահավաք կոմբայն, որոնք, սակայն, երկար տարիների օգտագործումից ֆիզիկապես և բարոյապես մաշված են, բերքահավաքի ժամանակ կորուստները կազմում են շուրջ 50 տոկոս: Անհրաժեշտություն է հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերումը:

2014 թվականին հիմնադրված «Դդմաշեն համայնքի արոտօգտագործողների միավորում» սպառողական կոոպերատիվի գործունեության ընթացքում իրականացվել է հեռագնաց արոտների

ջրարբիացում, ինչպես նաև գյուղ. տեխնիկայի ձեռքբերում, որոնց շնորհիվ շուրջ 50 %-ով նվազեց գյուղատնտեսական աշխատանքներում կատարվող ծախսերը: Մի խոսքով, համայնքում որոշակի չափով լուծվել է նաև գյուղատնտեսական աշխատանքների՝ ժամանակին և պատշաճ ձևով կազմակերպան խնդիրը:

1.7. ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Բնության և շրջակա միջավայրի պահպանությունը նորմալ կեսագործունեության ամենաանհրաժեշտ գործոնն է, որի հետևանքով էլ համայնքի առջև ծառացած կարևորագույն խնդիրներից մեկը ազգաբնակչության կենցաղային աղբի տեղափոխման և համայնքի տարածքի մաքրության հարցն է: Համայնքի վարչական տարածքով անցնող, Երեւան-Սևան ավտոմայրուղու, ինչպես նաև բնակավայրի տարածքով անցնող H-29 հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհի եզրերի մաքրությունը ամենօրյա խնդիր է:

Բնակչության կենցաղային աղբի հեռացումը եւ համայնքի տարածքի աղբահանության կազմակերպումը այսօր բավարար հիմքերի վրա է, սակայն անհրաժեշտ է օր-օրի որոնել եւ օգտագործել նոր տեխնոլոգիաներ բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ապահովման համար: Բնակչության կենցաղային աղբի հեռացումը կատարվում է համայնքի միջոցներով՝ «Արայիկ Սահակյան» ԱԶ-ի կողմից՝ շաբաթը երկու անգամ: Չնայած դրան, մինչև համայնքում աղբահանության կազմակերպումը, համայնքի որոշ բնակիչների կողմից նախկինում աղբավայրի է վերածվել «Հրազդան» գետի հունի տարբեր հատվածներ՝ ստեղծելով հակասանիտարական վիճակ: **Անհրաժեշտություն է** դարձել գետի հունի մաքրումը, սելավատարի մաքրումը և կեղտաջրերի հեռացումը: Շրջակա միջավայրի պահպանության և սանիտարիայի վրա առավել բացասական ազդեցություն ունի նաև «Սևան-Հրազդան» կոլեկտորի վթարային վիճակը, որի հետևանքով կեղտաջրերը լցվում են «Հրազդան» գետ՝ստեղծելով հակասանիտարական և համաճարակային իրավիճակ: Նույն վտանգն սպառնում է նաև հարևան համայնքներին և Կոտայքի մարզի առանձին համայնքներին: Նկատի ունենալով, որ նշված խնդիրը ոչ միայն տեղական է, այլ նաև ընդհանուր, ուստի այդ խնդրի լուծումը հնարավոր է միայն պետական բյուջեի կամ բնապահպանական որևէ միջազգային ծրագրի միջոցներով:

Բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության իրականացվող գործառնությունները հետևյալն են.

- ա. փողոցների սանիտարական մաքրում,
- բ. կենցաղային աղբահանություն,
- գ. գերեզմանատների տարածքների մաքրում,
- դ. թափառող կենդանիների վնասազերծում
- ե. կեղտաջրերի հեռացում:

Նախատեսվում է շարունակել այս աշխատանքների կատարումը նաև հաջորդ տարիներին, ավելացնելով աղբահանության ծավալները, մշակելով նոր մեխանիզմներ, բնակչության շրջանում աշխատանք տանել շրջակա միջավայրի մաքրության և պահպանության ապահովման գործում, բարելավել աշխատանքների կատարման որակը:

Մեր համայնքը չունի անտառածածկ գոտի, սակավ են նաև կանաչապատ տարածքները, ուստի **կարևորվում է** կանաչ գոտիների ստեղծումը: Կանաչապատման ուղղությամբ նույնպես համայնքապետարանը նախատեսում է իրականացնել որոշակի ծրագրեր, այդ թվում՝ կազմակերպել ծառատունկ համայնքի տարբեր տարածքներում:

1.8. ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՊ

Համայնքի կապը տարածաշրջանային կենտրոն համարվող Սևան քաղաքի ու հարևան համայնքների հետ իրականացվում է «ԱԱԱ-ՏՐԱՆՍՍԵՎ» ընկերության կողմից՝ Սևան-Չովաբեր երթուղու միջոցով՝ օրական 9 երթ՝ միկրոավտոբուսով: Լինում են դեպքեր, որ նման քանակի երթերի պարագայում նույնիսկ տրանսպորտային սպասարկումը մասամբ է բավարարում բնակիչների պահանջները: Ամռան ամիսներին գործում է նաև Երևան-Շորժա երկաթուղային գնացքը, որն անցնում է համայնքի տարածքով:

Համայնքի բնակչության մոտ 90 %-ն ապահովված է հեռախոսակապով: Համայնքում գործում է ֆիքսված հեռախոսակապ՝ թվայնացված 261 կողով: Գործում են նաև «ԲիԼայն», «ՎիվաՍել» և «Յուբոն» բջջային ցանցերը, կա ինտերնետ կապ:

Բնակչությունը հնարավորություն ունի դիտելու ավելի քան 10 հեռուստաալիք:

Համայնքն ունի «Հայփոստ»-ի բաժանմունք, որը վերանորոգվել է, կահավորվել է ու նորացված տեխնիկայով սպասարկում է բնակիչներին:

2012 թվականին Համաշխարհային բանկի ծրագրով ասֆալտապատվեց Դոմաշեն-Զովաբեր-Հրազդան հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհի 5.5 կմ հատվածը, որից շուրջ 1.7 կմ համայնքի տարածքում: Սակայն շատ են նաև ճանապարհային տնտեսության հետ կապված խնդիրները: Մասնավորապես, Սևան-Զովաբեր-Հրազդան հանրապետական նշանակության H-29 ավտոճանապարհի՝ Դոմաշեն գյուղի վարչական տարածքում, ավազահանքի հարակից հատվածում ճանապարհը խիստ վտանգավոր է երթևեկության համար: Ճանապարհի հյուսիսային կողմն ունի մոտ 40 մետր խորություն /ճանապարհի երկայնքով՝ մոտ 400 մետր երկարությամբ/, իսկ հարավային կողմն ունի մոտ 80 աստիճան թեքությամբ շուրջ 150 մետր խորություն /ճանապարհի երկայնքով՝ մոտ 800 մետր երկարությամբ/: Նշված ճանապարհահատվածը երթևեկության համար խիստ վտանգավոր է հատկապես գիշերային ժամերին և ձմռանը: Հաճախակի են դարձել ճանապարհատրանսպորտային պատահարները, երբ ավտոմեքենան, խույս տալով կենդանուց, կամ ձմռանը՝ մերկասառույցի ժամանակ, վարորդները չկարողանալով կառավարել մեքենան՝ մեքենան դուրս է գալիս ճանապարհի երթևեկելի գոտուց, գլորվում ձորը, որի արդյունքում վթարը ունենում է նաև ողբերգական ավարտ /Սևանի քննչական բաժնում առկա են նյութեր վերը նշված դեպքերով/:

Համայնքի ոչ բոլոր ճանապարհներն են ասֆալտապատ և բարեկարգ: Բարեկարգման և փոսալցման կարիք ունեն նաև դաշտային ճանապարհները, որի արդյունքում գյուղատնտեսական սեզոնի ընթացքում կբարելավվի գյուղատնտեսական տեխնիկայի և մեքենաների երթևեկությունը: Ներհամայնքային ճանապարհային ցանցը վերանորոգման կարիք ունի: Ներկայումս անհրաժեշտ է ներհամայնքային փողոցների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում և միջդաշտային ճանապարհի փոսալցում:

1.9. ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 9 կետեր, որոնք հիմնականում զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Առևտրի այդ կետերը քարե շինություններ են: Համայնքում գործում է նաև դեղատուն:

Համայնքում անհրաժեշտություն է նաև արարողությունների սրահ ունենալը: Ներկայումս համայնքում կա ֆիզիկական անձի սեփականություն հանդիսացող արարողությունների սրահ, որը չունի բավարար կոմունալ և սանիտարական հարմարություններ, ինչպես նաև անհրաժեշտ շենքային և գույքային պայմաններ: Հանդիսություններ, ինչպես նաև սգո արարողություններ կազմակերպելու համար բնակիչներն օգտվում են Սևան կամ Հրազդան քաղաքների տարածքներում գործող ռեստորանային համալիրների ու նմանատիպ այլ օբյեկտների ծառայություններից, ինչը շատ անգամներ առաջացնում է ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներ ու դժվարություններ: Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կապված է ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ (մոտ 50 մլն), ուստի նպատակահարմար է այն իրականացնել 2 փուլով: Առաջին փուլում նախատեսվում է տանիքի, լուսամուտների, դռների և միջնորմների քանդում, շինարարական աղբի հավաքում և տեղափոխում, առաստաղի բարձրացում, տանիքի հավաքում, լուսամուտների և դռների տեղադրում, տարածքի բարեկարգում: Ծրագրի իրականացման ընթացքում կստեղծվի մոտ 15 աշխատատեղ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք 5-6 հիմնական աշխատատեղ, կթեթևանան բնակչության ֆինանսական խնդիրները, համայնքը կունենա հարմարավետ ու կահավորված արարողությունների սրահ, ինչ-որ չափով կլուծվի նաև երիտասարդների ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցեր:

1.10. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքն ունի 1 միջնակարգ դպրոց, վերջին տարիներին ամբողջովին վերանորոգված, բարվոք վիճակում, ուր սովորում են 240-ից ավել աշակերտներ, ներառյալ՝ նախակրթարանի սաները: Դպրոցն ունի 42 աշխատատեղ, համալրված է մասնագետ կադրերով: Ապահովված է խմելու ջրով, ունի լոկալ կոյուղի: Դպրոցի շենքը նախատեսված է 800 աշակերտի համար, սակայն վերջին տարիների բնակչության արտագաղթի պատճառով կրճատվել է սովորողների թիվը:

Մանկապարտեզի շենքը կառուցվել է 1977 թվականին: 1996-2017թ.թ. մանկապարտեզը չի գործել՝ ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով: Երկար տարիներ չշահագործելու հետևանքով ամբողջովին շարքից դուրս էր եկել շենքի տանիքը, անձրևաջրերի ներս թափանցման հետևանքով շարքից դուրս էր եկել երկրորդ հարկի հատակը, շահագործման համար ոչ պիտանի էին դարձել ամբողջ գույքը և ենթակառուցվածքները: Պետական բյուջեի միջոցների հաշվին 2012 թվականին ամբողջովին վերանորոգվել է տանիքը, փոխվել են դռներն ու պատուհանները, մասնակի վերանորոգվել է շենքը, ամբողջովին վերակառուցվել է ջեռուցման համակարգը, նորացվել են էլեկտրականության, ջրի և կոյուղու համակարգերը: Շենքի մնացած մասի /1 մասնաշենքի/ վերանորոգումը, մանկապարտեզի տարածքի բարեկարգումն ու ցանկապատումը, ինչպես նաև նոր գույքի ձեռքբերումն ու կահավորումը իրականացվել է 2015-2016թ.թ.: Վերաբացվել է 2017 թվականին, ուր գործում է երկու խումբ, հաճախում են 60-ից ավել երեխաներ: Մանկապարտեզն այժմ ունի 14 աշխատող: Մանկապարտեզի շենքը նախատեսված է 100 երեխայի համար, ապահովված է խմելու ջրով, ունի լոկալ կոյուղի: Մոնիթորինգի արդյունքում հնարավոր է 3-րդ խմբի բացում:

1.11. ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ՀԱՆԳԻՍՏ, ԿՐՈՆ, ՍՊՈՐՏ ԵՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի մշակույթի տունը, որտեղ տեղակայված է նաև գրադարանը, կառուցվել է 1984 թվականին: Մինչև օրս վերանորոգում և նոր գույքի ձեռքբերում հնարավոր չի եղել, բացառությամբ տանիքի և մուտքի դռների, որոնք փոխվել են 2008 թվականին՝ պետական բյուջեի միջոցներով: Տարիների ընթացքում նախկինում եղած գույքն էլ շարքից դուրս է եկել և ներկայումս էլ հնարավոր չէ սեփական միջոցներով թարմացնել, կամ ձեռք բերել: Խիստ անհրաժեշտություն է մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգումը, ցանկապատումն ու նոր գույքի ձեռքբերումը, որը կնպաստի բնակչության շրջանում կուլտուր-կենցաղային առօրյան նորմալ կազմակերպելու, ինչպես նաև տարատեսակ խմբակների ու միջոցառումների կազմակերպմանը:

Համայնքի գլխավոր հատակագծով նախատեսվել է համայնքի տարածքում հանգստի գոտիների ստեղծում: Սակայն ներկայումս համայնքի տարածքում կան վայրեր, որտեղ բնակիչները, ինչպես նաև այլ վայրերից եկող մարդիկ կազմակերպում են իրենց հանգիստը: Այդ վայրերից է գյուղից դեպի հյուսիս գտնվող «Աբ. Հովանենս» սրբավայրի հարակից տարածքը /«Ծառով ձոր»/, որտեղ տարվա տարբեր եղանակներին մարդաշատ է լինում:

Գյուղում գտնվում է 7-րդ դարում կառուցված սուրբ Թադևոս եկեղեցին: Եկեղեցին ներկայումս չի գործում: Տեղումների /ձյուն, անձրև, կարկուտ/ ինչպես նաև քամիների հետևանքով շարքից դուրս է եկել գմբեթը և տանիքը, անձրևաջրերը թափանցելով ներս, քայքայում են եկեղեցու պատերը: Ունի հիմնանորոգման և տարածքի բարեկարգման խնդիր: ***Առաջնային անհրաժեշտություն է գմբեթի, թմբուկի և տանիքի վերանորոգումը, որի ժամանակ հնարավոր է նաև պարերի մասնակի ամրակայում, ինչպես նաև ցանկապատի վերականգնումը:***

Սպորտ հրապարակ չունենալու պատճառով երիտասարդությունը զրկված է սպորտային խաղերից: Ֆուտբոլային խաղերը կազմակերպվում են դպրոցի մարզահրապարակում, որը միշտ զբաղեցնում են դպրոցականները: Համայնքի գլխավոր հատակագծով ***նախատեսվել է*** սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում:

Մշակույթի տան հիմնանորոգման արդյունքում կլուծվի նաև երիտասարդության զբաղվածության, ինչպես նաև ժամանցի կազմակերպման խնդիրները:

1.12. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է մեկ բուժամբուլատորիա, որն սպասարկում է Դդմաշեն և Զովաբեր համայնքները և ունի 3900 շահառու: Բուժամբուլատորիայի շենքը 2005 թվականին համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ վերանորոգվել է: Շենքում գործում է ջեռուցման անհատական համակարգ, որը կարևոր է շենքի պահպանման և ձմռան ամիսներին աշխատանքային բարվոք պայմաններ ունենալու տեսանկյունից: Ապահովված է նաև խմելու ջրով: Բուժամբուլատորիայում գործում է կլինիկական ախտորոշիչ լաբորատորիա, շտապ օգնության ծառայություն, իմունկանխարգելիչ և ընտանեկան բժշկի կաբինետներ: Ամբուլատորիան

ապահովված է շտապ օգնության մեքենայով, ունի 10 աշխատող, որոնցից մեկ բժիշկ՝ թերապևտ, ընտանեկան բժիշկ: Ներկայումս բուժամբուլատորիան ունի ընտանեկան բժշկի, ստոմատոլոգիական կաբինետի և ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման կարիք:

1.13. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության ընդհանուր թվաքանակից զբաղվածներ՝ 1705 մարդ, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական աշխատանքներով՝ 1500 մարդ, այլ բնույթի ոչ գյուղատնտեսական աշխատանքներով՝ 205 մարդ, շուրջ 200 մարդ մեկնում է արտագնա աշխատանքի:

Նախորդ տարիների համեմատ գործազրկության և արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվաքանակը որոշակի չափով նվազել է ի շնորհիվ համայնքում «Գրին ֆարմեր» ՍՊԸ-ի կողմից հիմնվող շուրջ 30 հա պտղատու այգիների և շուրջ 100 հա /նախատեսվող/ ջերմոցային տնտեսության, ինչպես նաև «ԳԱՌ-ԶԻՆՈ» ՍՊԸ-ի կողմից ԱԳԼԾԿ-ի նոր կառուցման և ընդարձակման աշխատանքներում ներգրավվածության:

Համայնքի տարածքում գործում են 9 պարենային և ոչ պարենային խանութներ և 1 դեղատուն:

Բնակիչների եկամուտների աղբյուր են հանդիսանում նաև թոշակներն ու նպաստները, ինչպես նաև գյուղատնտեսությունից և ընտանիքի անդամի՝ արտագնա աշխատանքներից ստացված եկամուտները, ինչը, սակայն որոշ դեպքերում ոչ բավարար է նորմալ կենսամակարդակ ապահովելու համար: Այս հիմնախնդիրների հաղթահարման հիմնական ճանապարհը աշխատատեղերի ստեղծումն է, քանզի համայնքն ունի մեծ աշխատուժ, մտավոր և ֆիզիկական զգալի պոտենցիալ:

1.14. ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրագումար աշխատանքներին, հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: Համայնքի դպրոցում կամ համայնքապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

Համայնքի ավագանու 25.05.2016թ. N 6 որոշմաբ հաստատվել է տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգը, համայնքն ունի համացանցային կայք, չունի տեղեկատվության տարածման ժամանակակից միջոցներ (թերթ, տեղական հեռուստատեսություն և այլն): Համայնքում մշակույթի տան բավարար պայմանների բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը բնակիչների՝ ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.15. ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

2018 թվականի օգոստոսին համայնքում, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ, ստեղծվել է աղետների դեպքում բնակչության տարահանման հանձնաժողովը, հաստատվել է բնակչության տարահանման գործողությունների պլանը:

Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, առայժմ չկան այլ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման ոլորտում գործող մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակով խոցելիության և կարողությունների գնահատման որևէ գործողություն, որի հիման վրա հնարավոր կլիներ պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի տարածքում առկա կամուրջներից՝ գյուղի երկու թաղամասերն իրար կապող

կամուրջը, կառուցվել է 1970-ական թվականներին: Կամուրջը նաև միացնում է համայնքը Սևան-Երևան մայրուղուն, որն ունի ռազմավարական և կենսական նշանակություն: Ներկայումս այդ կամուրջն համարվում է վթարային և ունի վերանորոգման խիստ անհրաժեշտություն:

Անհրաժեշտություն է դարձել գետի հունի մաքրումը, սելավատարի մաքրումը և կեղտաջրերի հեռացումը: Շրջակա միջավայրի պահպանության և սանիտարիայի վրա առավել բացասական ազդեցություն ունի նաև «Սևան-Հրազդան» կոլեկտորի վթարային վիճակը, որի հետևանքով կեղտաջրերը լցվում են «Հրազդան» գետ՝ ստեղծելով հակասանիտարական և համաճարակային իրավիճակ: Նույն վտանգն սպառնում է նաև հարևան համայնքներին և Կոտայքի մարզի առանձին համայնքներին: Նկատի ունենալով, որ նշված խնդիրը ոչ միայն տեղական է, այլ նաև ընդհանուր, ուստի այդ խնդրի լուծումը հնարավոր է միայն պետական բյուջեի կամ բնապահպանական որևէ միջազգային ծրագրի միջոցներով:

Անհրաժեշտություն է նաև ջրահեռացման նոր համակարգերի կառուցումը, որի արդյունքում փողոցները և դրանց հարակից տները /շենք-շինությունները/ զերծ կմնան հեղեղումներից:

1.16. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող «Դմաշեն համայնքի արոտագտագործողների միավորում» սպառողական կոոպերատիվի և առևտրի 10 մանր կետերի գործունեությամբ: Սակայն, միևնույն է, համայնքում բիզնեսի զարգացման վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են հավելված 2-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշները:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա, կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները: Դրանք են՝

- մշակույթի տան հիմնանորոգման անհրաժեշտություն,
- համայնք չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- համայնքը չունի աղբավայր,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն հիմնականում անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին լուսավորության համակարգ, բացառությամբ՝ կենտրոնական փողոցի,
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ նպատակային չեն օգտագործվում, որի հետևանքով աստիճանաբար վեր են ածվում խոպան հողերի,
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու հարցում, անհրաժեշտություն է համայնքում գյուղատնտեսական մթերքների ընդունման և վերամշակման ձեռնարկության, կամ կետի առկայությունը,
- համայնքի գերեզմանատների ցանկապատում,
- համայնքից տարեցտարի ավելացող արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են իր բոլոր բացասական հետևանքներով հանդերձ,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ ¼-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ,
- համայնքի «Աբ. Թադեոս» եկեղեցին /VII-րդ դար/, որը չի գործում, հիմնանորոգման կարիք ունի:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ հնգամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2019-2023թթ. ՀՀԶԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա

զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

1.17. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

1. Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ցանցի առկայություն և գերազանց վիճակ
2. 100 %-ով գազաֆիկացում
3. Ֆիքսված և բջջային հեռախոսակապի և ինտերնետ կապի առկայություն
4. Հարակից գյուղերի, մարզկենտրոնի և մայրաքաղաքի հետ կապող մայրուղու և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների նորմալ /վերանորոգված, ասֆալտապատված/ վիճակ
5. Համայնքապետարանի, դպրոցի, բուժամբուլատորիայի, մանկապարտեզի, ինչես նաև «Հայփոստի» տիպային շենքերի առկայություն, շենքերի վերանորոգված վիճակ, աշխատանքային նորմալ պայմաններ, անձնակազմերի մասնագետ կադրերով ապահովվածություն
6. «Դմաշեն համայնքի արոտագտագործողների միավորում» սպառողական կոոպերատիվի գործունեություն, որի շրջանակում ձեռք է բերվել համայնքին անհրաժեշտ գյուղատնտեսական տեխնիկա և սարքավորումներ, ինչպես նաև ջրարբիացվում են հեռագնաց արոտավայրերը
7. Մեծ չափի արոտավայրեր, խոտհարքներ և վարելահողեր, որը հնարավորություն է տալիս զարգացնելու գյուղատնտեսությունը, հատկապես՝ անասնապահությունը
8. Համայնքն ունի մեծ թվով բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող բնակիչներ, ինչպես նաև ուսանողներ
9. Աշխատուժի առկայություն
10. Գյուղում կա 7-րդ դարի եկեղեցի, բազմաթիվ սրբավայրեր, խաչքարեր, հեթանոսական ժամանակաշրջանի արձաններ և դամբարանադաշտեր, ինչպես նաև պատմամշակութային արժեքներ ներկայացնող այլ վայրեր, որոնց շնորհիվ կարելի է զարգացնել զբոսաշրջությունը գյուղում:
11. համայնքի ղեկավար-ավագանի-բնակիչներ՝ ամուր կապը և փոխհամաձայնեցումը.
12. համայնքի ղեկավարի փորձը և ազգաբնակչության վստահությունը:

1.18. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

1. Ներհամայնքային ճանապարհների ոչ բավարար վիճակ,
2. Աշխատատեղերի պակաս և գործազրկության բարձր մակարդակը,
3. Արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվի մեծացում,
4. Կոյուղու համակարգի բացակայություն,
5. Արոտների և խոտհարքների հեռագնացությունը,
6. Մշակույթի տան վերանորոգում և գործարկում,
7. Գյուղմթերքների ընդունման և վերամշակման ձեռնարկության բացակայություն,
8. Երիտասարդության աշխատանքային և ժամանցային վայրերի բացակայություն,
9. Բարձր բերքատվություն ապահովող սերմերի /հացահատիկ, կարտոֆիլ և այլն/ և նոր ցեղատեսակի անասունների ձեռքբերման բացակայություն,
10. Ազգաբնակչության անվճարունակությունը, սոցիալ-տնտեսական պայմանների ցածր մակարդակը.

1.19 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Մեծ աշխատուժի առկայություն,
2. Մշակության համար պիտանի հողերի առկայություն:

1.20 ՀԱՄԱՅՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՅՈՂ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

1. Գյուղը հորդառատ անձրևներից և սելավներից չպաշտպանելու հանգամանքը
2. Կոյուղու համակարգի բացակայությունը

3. Բնակչության մի մասի՝ գյուղից բացակայելու պատճառով հարկերի և վարձավճարների գանձման դժվարությունները, ինչպես նաև բնակչության մի մասի անվճարունակությունը բասականորեն են ազդում հողերի նպատակային օգտագործման և համայնքի բյուջեի կատարման վրա:
4. Մեծ թեքությունների պատճառով խոտհարքների և արոտավայրերի էրոզիա
5. Գյուղը Երևան-Սևան միջպետական մայրուղուն կապող ռազմավարական նշանակություն ունեցող ճանապարհի ոչ բարվոք վիճակ

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՀԶԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքապետարանի ռազմավարական քաղաքականությունն է՝ հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների բարելավման նպատակով: Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազխաքանակի տարեցտարի ավելացման, ցեղատեսակների թարմացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում,
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և կենցաղսպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով,
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, արտաքին լուսավորության համակարգի ընդարձակում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում, նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական կրթություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում,
- ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության աստիճանի հետևողական բարձրացում:

Համայնքի զարգացման 2019–2023թթ. ՀՀԶԾ-ի հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման, մասնակցության մեթոդների և ձևերի աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, մեղվաբուծության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորության ընդարձակում,

- համայնքում մշակութային և սպորտային կյանքի աշխուժացում
- պաշտպանել համայնքի բնակչության իրավունքները և օրինական շահերը.
- բարելավել համայնքի բնակչության կոմունալ-կենցաղային պայմանները.
- համայնքի տարածքում ստեղծել նոր աշխատատեղեր՝ զարգացնելով փոքր և միջին բիզնեսը, գյուղատնտեսությունը.
- միջոցներ ձեռնարկել սոցիալապես անապահով խավերի սոցիալական պայմանների բարելավման ուղղությամբ.
- բարձրացնել համայնքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային ենթակայության հիմնարկների կառավարման արդյունավետությունը:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2019-2023թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, անհրաժեշտ գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- Երևան-Սևան մայրուղուց մինչև համայնք ճանապարհի կապիտալ նորոգում և բարեկարգում՝ նպաստելով համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները մինչև շուկա հասցնելուն և իրացնելուն,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակի բարելավում պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:
- մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգում, ցանկապատում ու նոր գույքի ձեռքբերում
- ներհամայնքային փողոցների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում և միջդաշտային ճանապարհի փոսալցում
- գյուղամիջյան կամուրջի հիմնանորոգում
- գերեզմանատան ցանկապատում
- գոյություն ունեցող ցանկապատի վերականգնում
- փողոցների արտաքին լուսավորության ցանցի ընդարձակում
- ոռոգման ջրի պատվարի, արտաքին ջրատարի և ցանցի կառուցում
- հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերում
- արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /2 փուլով/
- գետի հունի և սելավատարի մաքրում
- ջրահեռացման նոր համակարգերի կառուցում
- կանաչ գոտիների ստեղծում
- սուրբ Թադևոս եկեղեցու վերանորոգում և տարածքի բարեկարգում
- սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում
- ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերում

2019–2023թթ. ընթացքում միջհամայնքային համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում են հետևյալ նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները՝

- ընդհանուր աղբավայրի կառուցում և շահագործում,

- աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման ընդլայնում,
- այլ ծրագրեր և ծառայություններ:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի 2016–2017թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները (աղյուսակ 2), տեսնում ենք, որ համայնքի 2016թ. բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը 61661.7 հազ. դրամ, 2017թ.–ին նվազել են և կազմել 61430.0 հազ. դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է եղել սեփական եկամուտների, ինչպես նաև պետական բյուջեից տրամադրվող դոտացիայի նվազմամբ: Դրա հետ մեկտեղ, պետք է նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2016թ.–ին կազմել են ընդամենը 16097.5 հազ. դրամ, իսկ 2017թ.–ին ընդամենը 15078.7 հազ. դրամ, իսկ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները 2016թ.–ին կազմել են 44904.2 հազ. դրամ, 2017թ.–ին՝ 44743.3 հազ. դրամ:

Կատարելով համայնքի 2019–2023թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջինը, նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների (հողի հարկ, գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ, այլ եկամուտներ) հավաքագրման նկատելի աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ծավալները: Հաշվի առնելով այդ երկու հանգամանքները համայնքի 2019–2023թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերը կանխատեսվել են աճով, նախորդ տարվա ընդհանուր մուտքերի նկատմամբ (տես աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2016-2017թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները, 2018թ. նախատեսվածը և 2019-2023թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2016թ. փաստ.	2017թ. նախատ.	2017թ. փաստ.	2018թ. նախատ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.	2022թ. կանխ.	2023թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	61661.7	61430.0	61915.0	63950.0	63800.0	64300.0	64820.0	66320.0	67520.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	61661.7	61430.0	61915.0	63950.0	63800.0	64300.0	64820.0	66320.0	67520.0
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	16097.5	15078.7	14987.6	15643.2	16043.5	16200.0	16720.0	17520.0	18220.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	11528.8	9971.7	9048.5	9428.4	8986.5	8700.0	8720.0	9020.0	9220.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	85.9	207.0	100.4	227.0	209.	215.0	220.0	220.0	220.0
	Հողի հարկ	11442.9	9764.7	8948.1	9201.4	8777.5	8485.0	8500.0	8800.0	9000.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	4563.7	5015.0	5892.7	5894.8	6757.0	7500.0	8000.0	8500.0	9000.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	4563.7	5015.0	5892.7	5894.8	6757.0	7500.0	8000.0	8500.0	9000.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	5.0	92.0	27.0	320.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
	Տեղական տուրքեր	5.0	92.0	27.0	320.0	300.0	300.0	300.0	300.0	300.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ									
	Պետական տուրքեր									
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ									
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ									
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ									
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	44904.2	44743.3	44743.3	44746.8	45256.5	45300.0	45300.0	46000.0	46500.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ									
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ									
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ									
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	44743.3	44743.3	44743.3	44743.3	45256.5	45300.0	45300.0	46000.0	46500.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	160.9			3.5					

գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)									
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ									
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ									
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)									
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ									
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	660.0	1608.0	2184.1	3560.0	2500.0	2500.0	2500.0	2500.0	2500.0
3.1	Տոկոսներ									
3.2	Շահաբաժիններ									
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ									
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ									
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	660.0	1600.0	788.1	1400.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ	-	8.0	1285.6	2160.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր									
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում									
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ									
3.5	Վարչական գանձումներ	-	8.0	1285.6	2160.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0
	Տեղական վճարներ	-	-	17.6	2160.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ			1268.0						
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ									

3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից			110.4						
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ			110.4						
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից									
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ									
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ									
3.9	Այլ եկամուտներ*									
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր									
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր									
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ									
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)									
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր									
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր									
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր									
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր									
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր									
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր									
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր									
	Հողի իրացումից մուտքեր									
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր									
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)									
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)									
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ									
1.1	Արժեթղթեր									
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր									
	-հիմնական գումարի մարում									
1.2	Վարկեր									

	-վարկերի ստացում									
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում									
1.3	Փոխատվություններ									
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում									
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում									
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ									
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն									
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր									
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր									
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում									
2.2	Փոխատվություններ									
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր									
	-փոխատվությունների տրամադրում									
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը									
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս									
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս									
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում									
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը									
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ									
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ									
1.1	Արժեթղթեր									
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր									
	-հիմնական գումարի մարում									
1.2	Վարկեր									

	-վարկերի ստացում									
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում									
1.3	Փոխատվություններ									
	-փոխատվությունների ստացում									
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում									

Անհրաժեշտ է նաև նկատել, որ համայնքի բյուջեն չունի մուտքեր ոչ համայնքի ոչ ֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացումից և ոչ էլ փոխառու միջոցներից (փոխառություն, վարկ): Սա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր, հիմնականում՝ համայնքի վարչական բյուջեի ծախսերը նախատեսելուց հետո ընդհանուր մուտքերի մնացորդ գումարը վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդի միջոցով փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (12 միավոր) միայն աշխատավարձի տարեկան գումարը կազմում է 22000.0 /ներառյալ՝ պարգևավճար/: Բացի այդ, եթե հաշվի առնենք նաև համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերն ըստ տնտեսագիտական դասակարգման բոլոր ուղղությունների, ապա կստացվի, որ համայնքի աշխատակազմի պահպանման ընդհանուր ծախսերը կարող են հասնել մոտ 31400.0 հազ. դրամ գումարի: Սա էլ նշանակում է, որ համայնքի 2019–2023թթ. տարեկան բյուջեներից (տես աղյուսակ 2) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 5000.0 հազ. դրամից մինչև 6000 հազ. դրամի ծախսեր՝ կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱԴԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա հինգ տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3) ընդգրկելու համայնքի 2019–2023թթ. ՀՀԶԾ-ում:

Աղյուսակ 3. 2019–2023թթ. ՀՀԶԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	30325.0 (տարեկան)
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	21300.0 (տարեկան)
3.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1900.0 (տարեկան)
4.	Աղքատության ծառայության մատուցում	2300.0 (տարեկան)
5.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	100.0 (տարեկան)
6.	Ներհամայնքային փողոցների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում և միջդաշտային ճանապարհի փոսայցում	900.0 (տարեկան)
7.	Փողոցների արտաքին լուսավորության ցանցի ընդարձակում	5000.0 (տարեկան)
8.	Գետի հունի և սելավատարի մաքրում	900.0 (տարեկան)
9.	Մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգում, ցանկապատում ու նոր գույքի ձեռքբերում	110000.0
10.	Գյուղամիջյան կամուրջի վերանորոգում	7000.0
11.	1.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատի վերականգնում	900.0
12.	3.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատում	20000.0
13.	Արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /2 փուլով/	50000.0

14.	Ոռոգման ջրի պատվարի, արտաքին ջրատարի և ցանցի կառուցում	360000.0
15.	Հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերում	37000.0
16.	Ջրահեռացման նոր համակարգերի կառուցում	30000.0
17.	Կանաչ գոտիների ստեղծում	1500.0
18.	Սուրբ Թադևոս եկեղեցու վերանորոգում և տարածքի բարեկարգում	12000.0
19.	Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում	5000.0
20.	Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերում	500.0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները.

- հանրության աջակցությունը
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները՝ ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բալ)					Ծրագրի առաջնահերթությունը
			Հանրության աջակցությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բալ)	
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	30325.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	21300.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	2
3.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1900.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	3
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցում	2300.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	4
5.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	100.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	5
6.	Ներհամայնքային փողոցների ու ճանապարհների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում	900.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	6
7.	Փողոցների արտաքին լուսավորության ընդարձակում	5000.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	7
8.	Գետի հունի և սելավատարի մաքրում	900.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	8
9.	Արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /2 փուլով/	50000.0	9	4	9	8	30	9
10.	Գյուղամիջյան կամուրջի վերանորոգում	7000.0	9	3	7	9	28	10
11.	Հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերում	37000.0	8	4	8	7	27	11
12.	Մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգում, ցանկապատում ու նոր գույքի ձեռքբերում	110000.0	8	4	8	5	25	12
13.	Սուրբ Թադևոս եկեղեցու վերանորոգում և տարածքի բարեկարգում	12000.0	8	2	7	5	22	13
14.	Ոռոգման ջրի պատվարի, արտաքին ջրատարի և	360000.0	6	3	6	5	20	14

	ցանցի կառուցում							
15.	Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերում	500.0	7	x	4	7	18	15
16.	3.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատում	20000.0	7	1	8	2	18	16
17.	1.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատի վերականգնում	900.0	7	1	7	2	17	17
18.	Ջրահեռացման նոր համակարգերի կառուցում	30000.0	6	1	7	3	17	18
19.	Կանաչ գոտիների ստեղծում	1500.0	5	1	6	4	16	19
20.	Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում	5000.0	6	1	5	3	15	20

Ստորև ներկայացվում է ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի վերլուծությունը և մասնագիտական եզրակացությունը աղյուսակ 4-ում թվարկված բոլոր ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների և ՀՀԶԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտության վերաբերյալ.

- Համայնքի աշխատակազմի պահպանման ծրագիրը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել է և գալիք հինգ տարիներին ևս իրականացվելու է առանց զգալի փոփոխությունների: Դա համարվում է համայնքի ամենաառաջնահերթ ծրագրերից և ձևակերպվելու է համայնքի տարեկան բյուջեներում համայնքապետարանի ապարատի պահպանման ծախսերի նախահաշվով, այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրա, որպես առանձին ծրագրի, ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի մանկապարտեզի պահպանման ծրագիրը իրագործվել է 2017 թվականից: Գալիք հինգ տարիներին ևս իրականացվելու է առանց զգալի փոփոխությունների: Դա համարվում է համայնքի ամենաառաջնահերթ ծրագրերից և ձևակերպվելու է համայնքի տարեկան բյուջեներում համայնքապետարանի ապարատի պահպանման ծախսերի նախահաշվով, այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրա, որպես առանձին ծրագրի, ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցման ծրագիրն իրականացվում է համայնքի բյուջեի միջոցներով՝ բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների (երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, մահացողների ընտանիքներին հուղարկավորության միանվագ նպաստ, սոցիալապես խոցելի ընտանիքներին և ժամկետային զինծառայության մեկնող պատանիներին միանվագ ֆինանսական օգնություն և այլն) մատուցման համար: Այս ծրագիրը վերջին տարիներին միշտ իրագործվել է, համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից մեկն է և ՀՀԶԾ-ում դրա առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Աղբահանության ծառայության մատուցման, ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների բարեկարգման, փողոցների արտաքին լուսավորության, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին նվիրատվությունների տրամադրման, գետի հունի և սելավատարի մաքրման ծրագրերը համարվում են առաջնահերթ, յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող, և ՀՀԶԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքում արարողությունների սրահի հիմնանորոգման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 9-րդը: Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կապված է ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ (մոտ 50 մլն. ՀՀ դրամ), ուստի նպատակահարմար է այն իրականացնել 2 փուլով: Առաջին փուլում նախատեսվում է տանիքի, լուսամուտների, դռների և միջնորմների քանդում, շինարարական աղբի հավաքում և տեղափոխում, առաստաղի բարձրացում, տանիքի հավաքում, լուսամուտների և դռների տեղադրում, տարածքի բարեկարգում: Ծրագրի 1-ին փուլի մոտավոր արժեքը կազմում է 23000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել ամբողջությամբ համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել կառավարությանը՝ պետական բյուջեի միջոցներից՝ սուբվենցիոն ծրագրերով ծրագիրը իրագործելու համար: Ծրագրի 1-ին

փուլը նախատեսվում է իրականացնել 2019 թվականի ընթացքում, իսկ 2-րդ փուլը, որի արժեքը կկազմի մոտավորապես 27 մլն. ՀՀ դրամ, նախատեսվում է իրականացնել 2020 թվականին:

- Գյուղամիջյան կամուրջի վերանորոգման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 10-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 7000.0 հազար դրամ, որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:
- Հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 11-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 37000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել կառավարությանը՝ պետական բյուջեի միջոցներով, կամ միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների օժանդակությանը՝ ծրագիր իրագործելու համար: Այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրա, որպես ֆինանսապես ապահովված մշակույթային ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգման, ցանկապատման ու նոր գույքի ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 12-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 110000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների օժանդակությանը՝ ծրագիր իրագործելու համար: Այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրա, որպես ֆինանսապես ապահովված գյուղատնտեսական ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Սուրբ Թադևոս եկեղեցու վերանորոգման և տարածքի բարեկարգման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 13-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 12000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել ամբողջությամբ համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների օժանդակությանը՝ ծրագիրը համատեղ իրագործելու համար:
- Համայնքի ոռոգման ջրի արտաքին ջրատարի և ցանցի կառուցման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 14-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 360000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել կառավարությանը՝ պետական բյուջեի միջոցներով, կամ միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների օժանդակությանը՝ ծրագիրը իրագործելու համար: Այդ պատճառով ՀՀԶԾ-ում դրա՝ որպես ֆինանսապես ապահովված տնտեսական ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 15-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 500.0 հազար դրամ, որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:
- Համայնքում 3.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 16-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 20000.0 հազար դրամ, որը որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:
- Համայնքում 1.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատի վերականգնման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 17-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 900.0 հազար դրամ, որը որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:
- Զրահեռացման նոր համակարգերի կառուցման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 18-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 30000.0 հազար դրամ, որը հնարավոր չէ իրագործել ամբողջությամբ համայնքի բյուջեի հաշվին: Անհրաժեշտ է դիմել միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների օժանդակությանը՝ ծրագիր իրագործելու համար: Այդ պատճառով

ՀՀԶԾ-ում դրա՝ որպես ֆինանսապես ապահովված տնտեսական ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

- Կանաչ գոտիների ստեղծման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 19-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 1500.0 հազար դրամ, որը որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:
- Համայնքում սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծման ծրագիրը համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից է, առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 20-րդը: Ծրագրի մոտավոր արժեքը կազմում է 5000.0 հազար դրամ, որը որը պետք է իրագործել համայնքի բյուջեի միջոցներով:

Ստորև ներկայացվում են ՀՀԶԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած ծրագրերի առանձին ձևակերպումներն ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Տնտեսական հարաբերություններ - Քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /1-ին փուլ/

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 23000.0 **հազար դրամ****Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը**

- ☐ Ծառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում ☒ **Վերականգնում** ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☐ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում խիստ անհրաժեշտություն է արարողությունների սրահ ունենալը: Հանդիսություններ, ինչպես նաև սգո արարողություններ կազմակերպելու համար բնակիչներն օգտվում են Սևան կամ Հրազդան քաղաքների տարածքներում գործող ռեստորանային համալիրների ու նմանատիպ այլ օբյեկտների ծառայություններից, ինչը շատ անգամներ առաջացնում է ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներ ու դժվարություններ: Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կապված է ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ (մոտ 50 մլն. ՀՀ դրամ), ուստի նպատակահարմար է այն իրականացնել 2 փուլով: Առաջին փուլում նախատեսվում է տանիքի, լուսամուտների, դռների և միջնորմների քանդում, շինարարական աղբի հավաքում և տեղափոխում, առաստաղի բարձրացում, տանիքի հավաքում, լուսամուտների և դռների տեղադրում, տարածքի բարեկարգում: Ծրագրի 1-ին փուլը նախատեսվում է իրականացնել 2019 թվականի ընթացքում, իսկ 2-րդ փուլը, որի արժեքը կկազմի մոտավորապես 27 մլն. ՀՀ դրամ, նախատեսվում է իրականացնել 2020 թվականին: Ծրագրի իրականացման ընթացքում կստեղծվի մոտ 15 աշխատատեղ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք 5-6 հիմնական աշխատատեղ, կթեթևանան բնակչության ֆինանսական խնդիրները, համայնքը կունենա հարմարավետ ու կահավորված արարողությունների սրահ, ինչ-որ չափով կլուծվի նաև երիտասարդների ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցեր:

Ծրագրի նպատակները

Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կնպաստի բնակչության՝ նմանատիպ միջոցառումների և հավաքույթների անցկացման մակարդակի բարձրացմանը, կկարգավորվեն ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներն ու դժվարությունները, կստեղծվեն նաև նոր աշխատատեղեր:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 60% և 40% համամասնությամբ)
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
4. Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2019թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												

3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար											
4.	Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում											

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Ծրագրից կօգտվեն Դիմաշեն համայնքի ողջ բնակչությունը: Ծրագրի արդյունքում կբարձրանա միջոցառումների և հավաքույթների անցկացման մակարդակը, կնվազեն ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներն ու դժվարությունները: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք 5-6 հիմնական աշխատատեղ, կթեթևանան բնակչության ֆինանսական խնդիրները, համայնքը կունենա հարմարավետ ու կահավորված արարողությունների սրահ, ինչ-որ չափով կլուծվի նաև երիտասարդների ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցեր:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	23000.0					23000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր	13800.0					13800.0
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե	13800.0					13800.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	9200.0					9200.0
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ	9200.0					9200.0
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	23000.0					23000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						

9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	23000.0				23000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	23000.0				23000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այլ թվում՝	23000.0					23000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այլ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						

	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	23000.0					23000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	23000.0					23000.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Տնտեսական հարաբերություններ - Քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /2-րդ փուլ/

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 27000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում
 ☐ Սպասարկում
 ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում
 ☒ Վերականգնում
☐ Ընդլայնում
 ☐ Փոխարինում
 ☐ Նորը
 ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում խիստ անհրաժեշտություն է արարողությունների սրահ ունենալը: Հանդիսություններ, ինչպես նաև սգո արարողություններ կազմակերպելու համար բնակիչներն օգտվում են Սևան կամ Հրազդան քաղաքների տարածքներում գործող ռեստորանային համալիրների ու նմանատիպ այլ օբյեկտների ծառայություններից, ինչը շատ անգամներ առաջացնում է ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներ ու դժվարություններ: Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կապված է ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ (մոտ 50 մլն. ՀՀ դրամ), ուստի նպատակահարմար է այն իրականացնել 2 փուլով: Առաջին փուլում նախատեսվում է տանիքի, լուսամուտների, դռների և միջնորմների քանդում, շինարարական աղբի հավաքում և տեղափոխում, առաստաղի բարձրացում, տանիքի հավաքում, լուսամուտների և դռների տեղադրում, տարածքի բարեկարգում: Ծրագրի 1-ին փուլը նախատեսվում է իրականացնել 2019 թվականի ընթացքում, իսկ 2-րդ փուլը, որի արժեքը կկազմի մոտավորապես 27 մլն. ՀՀ դրամ, նախատեսվում է իրականացնել 2020 թվականին: Ծրագրի իրականացման ընթացքում կստեղծվի մոտ 15 աշխատատեղ: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք 5-6 հիմնական աշխատատեղ, կթելանան բնակչության ֆինանսական խնդիրները, համայնքը կունենա հարմարավետ ու կահավորված արարողությունների սրահ, ինչ-որ չափով կլուծվի նաև երիտասարդների ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցեր:

Ծրագրի նպատակները

Արարողությունների սրահի հիմնանորոգումը կնպաստի բնակչության՝ նմանատիպ միջոցառումների և հավաքույթների անցկացման մակարդակի բարձրացմանը, կկարգավորվեն ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներն ու դժվարությունները, կստեղծվեն նաև նոր աշխատատեղեր:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 60% և 40% համամասնությամբ)
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
4. Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2020թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												

3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար											
4.	Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում											

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Ծրագրից կօգտվեն Դժմաշեն համայնքի ողջ բնակչությունը: Ծրագրի արդյունքում կբարձրանա միջոցառումների և հավաքույթների անցկացման մակարդակը, կնվազեն ավելորդ ֆինանսական և կազմակերպչական խնդիրներն ու դժվարությունները: Ծրագրի իրականացման արդյունքում կունենանք 5-6 հիմնական աշխատատեղ, կթեթևանան բնակչության ֆինանսական խնդիրները, համայնքը կունենա հարմարավետ ու կահավորված արարողությունների սրահ, ինչ-որ չափով կլուծվի նաև երիտասարդների ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցեր:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		27000.0				27000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե		16200.0				16200.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ		10800.0				10800.0
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ		10800.0				10800.0
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)		27000.0				27000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						

9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ		27000.0				27000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ		27000.0				27000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այլ թվում՝		27000.0				27000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այլ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						

	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	16200.0					16200.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	16200.0					16200.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Տնտեսական հարաբերություններ - Քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Գյուղամիջյան կամուրջի վերանորոգում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դդմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 7000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

☐ Ծառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☒ Վերանորոգում ☐ Վերականգնում ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☐ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Դդմաշեն համայնքի երկու թաղամասերն իրար կապող /միացնող/ կամուրջը անցնում է Հրազդան գետի վրայով, որը կառուցվել է 1970-ական թվականներին: Կամուրջը նաև միացնում է համայնքը Սևան-Երևան մայրուղուն, որն ունի ռազմավարական և կենսական նշանակություն: Ներկայումս կամուրջը գտնվում է վթարային վիճակում և ունի հիմնանորոգման խիստ կարիք:

Ծրագրի նպատակները

Վերանորոգել կամուրջը՝ մարդկանց, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը դարձնելով անվտանգ, որը հետագայում հուսալի կապ կդառնա նաև համայնքի և Սևան-Երևան մայրուղու միջև:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2020թ. տեղական բյուջեում:
2. Մարզպետարանի հավանություն
3. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
4. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
5. Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2020 թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2020թ. տեղական բյուջեում												
2.	Մարզպետարանի հավանություն												
3.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
4.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար												
5.	Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Մարդկանց և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության անվտանգություն, ինչպես նաև հետագայում հուսալի կապ համայնքի և Սևան-Երևան մայրուղու միջև:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում ներհամայնքային փողոցների ու ճանապարհների բարեկարգման ծրագրի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		7000.0				7000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե		7000.0				7000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)		7000.0				7000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ		7000.0				7000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ		7000.0				7000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						

8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝		7000.0				7000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հափուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						

	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝		7000.0				7000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում		7000.0				7000.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Հանգիստ, մշակույթ և կրոն

(Ոլորտի անվանումը)

Սուրբ Թադևոս եկեղեցու տանիքի վերանորոգման և տարածքի բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դոմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 12000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☒ **Վերանորոգում** ☐ Վերականգնում ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☐ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Գյուղում գտնվում է 7-րդ դարում կառուցված սուրբ Թադևոս եկեղեցին: Եկեղեցին ներկայումս չի գործում: Տեղումների /ծյուն, անձրև, կարկուտ/ ինչպես նաև քամիների հետևանքով շարքից դուրս է եկել գմբեթը և տանիքը, անձրևաջրերը թափանցելով ներս, քայքայում են եկեղեցու պատերը: Ունի հիմնանորոգման և տարածքի բարեկարգման խնդիր: Առաջնային անհրաժեշտություն է գմբեթի, թմբուկի և տանիքի վերանորոգումը, որի ժամանակ հնարավոր է նաև պատերի մասնակի ամրակայում, ինչպես նաև ցանկապատի վերականգնումը:

Ծրագրի նպատակները

Վերանորոգել եկեղեցու գմբեթը, թմբուկը և տանիքը, որի ժամանակ հնարավոր է նաև պատերի մասնակի ամրակայում, բարեկարգել տարածքը՝ պահպանելով կառույցի պատմամշակութային տեսքն ու արժեքը, որը կնպաստի նաև զբոսաշրջության զարգացմանը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 50% և 50% համամասնությամբ)
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
4. Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2019 թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնություն՝												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար												
4.	Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Կառույցի պատմամշակութային տեսքի ու արժեքի պահպանում, զբոսաշրջության զարգացում:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	12000.0					12000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե	6000.0					6000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ	6000.0					6000.0
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	12000.0					12000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	12000.0					12000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	12000.0					12000.0

9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	12000.0					12000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հարուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						

	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	12000.0					12000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	12000.0					12000.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Առողջապահություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դդմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 500.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում
 ☐ Սպասարկում
 ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում
 ☐ Վերականգնում
 ☐ Ընդլայնում
 ☐ Փոխարինում
 ☒ **Նորը**
☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում գործող բուժամբուլատորիան սպասարկում է Դդմաշեն և Զովաբեր համայնքները և ունի 3900 շահառու: Բուժամբուլատորիայի շենքը 2005 թվականին համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ վերանորոգվել է: Շենքում գործում է ջեռուցման անհատական համակարգ, որը կարևոր է շենքի պահպանման և ձմռան ամիսներին աշխատանքային բարվոք պայմաններ ունենալու տեսանկյունից: Ապահովված է նաև խմելու ջրով: Բուժամբուլատորիայում գործում է կլինիկական ախտորոշիչ լաբորատորիա, շտապ օգնության ծառայություն, իմունկանխարգելիչ և ընտանեկան բժշկի կաբինետներ: Ամբուլատորիան ապահովված է շտապ օգնության մեքենայով, ունի 10 աշխատող, որոնցից մեկ բժիշկ՝ թերապևտ, ընտանեկան բժիշկ: Այդ ամենի հետ բուժամբուլատորիան ունի նաև ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման կարիք:

Ծրագրի նպատակները

Համայնքում ունենալ ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորում, որի ձեռքբերումն էլ ավելի կբարձրացնի բուժ. սպասարկման որակը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2019թ. տեղական բյուջեում
2. Իրականացնել 1 անձից հարցում
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել սարքավորման ձեռքբերումը
4. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել սարքավորման փոխանցումը բուժ. ամբուլատորիային նվիրատվության կարգով կամ անհատույց օգտագործման իրավունքով

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2019թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2019թ. տեղական բյուջեում												
2.	Իրականացնել 1 անձից հարցում												
3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել սարքավորման ձեռքբերումը												
4.	Սարքավորման փոխանցումը բուժ. ամբուլատորիային նվիրատվության կարգով կամ անհատույց օգտագործման իրավունքով												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերման արդյունքում էլ ավելի կբարձրանա բուժ.

սպասարկման որակը:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	500.0					500.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր	500.0					500.0
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե	500.0					500.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	500.0					500.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	500.0					500.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն	500.0					500.0

8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	500.0					500.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						

1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ					
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ					
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ					
	- Կենսաթոշակներ					
1.7	Այլ ծախսեր					
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին					
	- Այլ ծախսեր					
	- Պահուստային միջոցներ					
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	500.0				500.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում					
	Շենքեր և շինություններ, որից					
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում					
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում					
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից					
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	- Վարչական սարքավորումներ					
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ	500.0				500.0
	Այլ հիմնական միջոցներ					
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					

Տնտեսական հարաբերություններ - Քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքի 3.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 20000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում ☐ Վերականգնում ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☒ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Գերեզմանատունը հիմնվել է 1971 թվականին, զբաղեցնում է 3.89 հա տարածք, որն ունի ընդարձակելու հնարավորություն: Գերեզմանատան ցանկապատը նպաստում է գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանությանը, սանիտարական գոտու պահպանմանը և խնամքին:

Ծրագրի նպատակները

Գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն, սանիտարական գոտու պահպանում և խնամք, գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի բարեկարգում:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2023թ. տեղական բյուջեում
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
4. Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2023 թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2023թ. տեղական բյուջեում												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար												
4.	Ծրագրի աշխատանքների իրականացում և վերահսկում												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն, սանիտարական գոտու ստեղծում և պահպանում, գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի բարեկարգում, ոլորտում ծառայությունների մակարդակի բարձրացում, գերեզմանատան տարածքին հարակից տարածքներում սանիտարական մաքրության ապահովում:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում աղբահանության ծառայության մատուցման ծրագրի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ					20000.0	20000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր					20000.0	20000.0
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե					20000.0	20000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)					20000.0	20000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					20000.0	20000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					20000.0	20000.0
9.	Կրթություն						

10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝					20000.0	20000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում՝						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում՝						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						

	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					20000.0	20000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում					20000.0	20000.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություններ

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքի 1.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատի վերականգնում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 900.0 հազար դրամ**Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը**

- ☐ Ծառայությունների մատուցում ☐ Սպասարկում ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում ☒ **Վերականգնում** ☐ Ընդլայնում ☐ Փոխարինում ☐ Նորը ☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Գերեզմանատունը հիմնվել է 20-րդ դարի սկզբներին, զբաղեցնում է 1.89 հա տարածք: Գերեզմանատան տարածքը ընդարձակելու հնարավորություն չկա: Նախկինում որոշակի չափով ցանկապատվել է, սակայն տարիների ընթացքում ցանկապատի որոշ հատվածներ քանդվել և շարքից դուրս են եկել: Գերեզմանատան ցանկապատը նպաստում է գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանությանը, սանիտարական գոտու պահպանմանը և խնամքին:

Ծրագրի նպատակները

Գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն, սանիտարական գոտու պահպանում և խնամք, գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի բարեկարգում:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2020թ. տեղական բյուջեում
2. Իրականացնել 1 անձից հարցում
3. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել ծրագրի աշխատանքների կատարումը
4. Բնակիչների մասնակցություն ծրագրի իրականացման գործում

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2020թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2020թ. տեղական բյուջեում												
2.	Իրականացնել 1 անձից հարցում												
3.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել ծրագրի աշխատանքների կատարումը												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն, սանիտարական գոտու ստեղծում և պահպանում, գերեզմանատան զբաղեցրած տարածքի բարեկարգում, ոլորտում ծառայությունների մակարդակի բարձրացում, գերեզմանատան տարածքին հարակից տարածքներում սանիտարական մաքրության ապահովում:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում աղբահանության ծառայության մատուցման ծրագրի հետ:

Ծրագրի բյուջեն**ա/ ծրագրի եկամուտները**

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ						
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե						
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)		900.0				900.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ		900.0				900.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն		900.0				900.0
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝		900.0				900.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝		900.0				900.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ծեռքերում, որից		900.0				900.0
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր		900.0				900.0
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում՝						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում՝						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						

	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Հանգիստ, մշակույթ և կրոն

(Ոլորտի անվանումը)

Կանաչ գոտիների ստեղծում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 1500.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում
 ☐ Սպասարկում
 ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
☐ Վերանորոգում
 ☐ Վերականգնում
 ☐ Ընդլայնում
 ☐ Փոխարինում
 ☒ Նորը
☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Մեր համայնքը չունի անտառածածկ գոտի, սակավ են նաև կանաչապատ տարածքները, ուստի կարևորվում է կանաչ գոտիների ստեղծումը: Կանաչապատման ուղղությամբ նույնպես համայնքապետարանը նախատեսում է իրականացնել որոշակի ծրագրեր, այդ թվում՝ կազմակերպել ծառատունկ համայնքի տարբեր տարածքներում: Համայնքի գլխավոր հատակագծով նախատեսվել է հիմնել մոտ 70 հա տարբեր բնույթի կանաչ գոտիներ:

Ծրագրի նպատակները

Համայնքում ստեղծել կանաչապատ տարածքներ:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2021թ. տեղական բյուջեում
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ սպորտային և բակային տարածքներ հիմնելու համար
4. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
5. Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները
6. Բնակիչների մասնակցություն ծրագրի իրականացման գործում

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2021թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2021թ. տեղական բյուջեում												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ սպորտային և բակային տարածքներ հիմնելու համար												
4.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար												
5.	Վերահսկել ծրագրի իրականացման աշխատանքները												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Համայնքում կիրմնվեն մոտ 70 հա տարբեր բնույթի կանաչ գոտիներ:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ			1500.0			1500.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր			1500.0			1500.0
	- Վարչական բյուջե			1500.0			1500.0
	- Ֆոնդային բյուջե						
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			1500.0			1500.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			1500.0			1500.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն			1500.0			1500.0
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						

7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝			1500.0			1500.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			1500.0			1500.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից			1500.0			1500.0
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր			1500.0			1500.0
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հափուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						

	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում						
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Հանգիստ, մշակույթ և կրոն

(Ոլորտի անվանումը)

Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում

(Ծրագրի անվանումը)

ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Դմաշենի համայնքապետարան

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը 5000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- ☐ Ծառայությունների մատուցում
 ☐ Սպասարկում
 ☐ Ընթացիկ աշխատանքներ
 ☐ Վերանորոգում
 ☐ Վերականգնում
 ☐ Ընդլայնում
 ☐ Փոխարինում
 ☒ Նորը
☐ Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքի տարածքում մինչև այժմ չկան սպորտային և/կամ բակային տարածքներ՝ երեխաների և երիտասարդության ժամանցն անցկացնելու համար: Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների հիմնումը հնարավորություն կտա կազմակերպելու սպորտային տարաբնույթ խմբակներ և միջոցառումներ, ինչպես նաև երեխաների՝ ազատ և հաճելի ժամանց անցկացնելուն:

Ծրագրի նպատակները

Աշխուժացնել համայնքում սպորտային կյանքը և հետքերի դարձնել երեխաների ազատ ժամանցը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ներառել 2021թ. տեղական բյուջեում
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը
3. Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ սպորտային և բակային տարածքներ հիմնելու համար
4. Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար
5. Բնակիչների մասնակցություն ծրագրի իրականացման գործում

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2021թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ներառել 2021թ. տեղական բյուջեում												
2.	Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ նշված ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ սպորտային և բակային տարածքներ հիմնելու համար												
4.	Օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպել մրցույթ՝ ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունն ընտրելու համար												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

Համայնքում սպորտային կյանքի աշխուժացում, երեխաների բազմակողմանի ազատ ժամանցի կազմակերպում, սպորտային տարաբնույթ խմբակների և միջոցառումների կազմակերպում՝ ներգրավվելով երեխաների, երիտասարդների և մեծահասակների: Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների հիմնումով կբարձրանա բնակչության սպորտային պատրաստվածությունը, որն էլ կնպաստի առողջ ապրելակերպին

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Նշված ծրագիրն անմիջական կապի մեջ չի գտնվում այլ ծրագրերի հետ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ			5000.0			5000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր						
	- Վարչական բյուջե						
	- Ֆոնդային բյուջե			5000.0			5000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Այլ պետությունների համայնքներից						
	- Միջազգային կազմակերպություններից						
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ						
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ						
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ						
4.	Պետական բյուջեից վարկ						
5.	Առևտրային բանկից վարկ						
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից						
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ						
8.	Բնակչության ներդրումներ						
9.	Այլ						

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			5000.0			5000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ						
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն						
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			5000.0			5000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ						
2.	Պաշտպանություն						

3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն						
4.	Տնտեսական հարաբերություններ						
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն						
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն						
7.	Առողջապահություն						
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն			5000.0			5000.0
9.	Կրթություն						
10.	Սոցիալական պաշտպանություն						
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր						

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը					
		2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝			5000.0			5000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝						
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից						
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ						
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից						
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր						
	- Էներգետիկ ծառայություններ						
	- Կոմունալ ծառայություններ						
	- Կապի ծառայություններ						
	- Ապահովագրական ծախսեր						
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն						
	- Ներքին գործուղումներ						
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր						
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր						
	- Վարչական ծառայություններ						
	- Համակարգչային ծառայություններ						
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ						
	- Տեղեկատվական ծառայություններ						
	- Կառավարչական ծառայություններ						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ						
	- Ներկայացուցչական ծախսեր						
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ						
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ						
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում						
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ						
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ						
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր						
	- Տրանսպորտային նյութեր						
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր						
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր						
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր						
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր						
1.3	Տոկոսավճարներ						
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում						

	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին						
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին						
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում						
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ						
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ						
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ						
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ						
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ						
	- Կենսաթոշակներ						
1.7	Այլ ծախսեր						
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին						
	- Այլ ծախսեր						
	- Պահուստային միջոցներ						
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			5000.0			5000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում						
	Շենքեր և շինություններ, որից						
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում						
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում			5000.0			5000.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում						
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից						
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ						
	- Վարչական սարքավորումներ						
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ						
	Այլ հիմնական միջոցներ						
1.2	Պաշարներ						
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ						
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում						
	- հող						
	- այլ չարտադրված ակտիվներ						

Հիմք ընդունելով վերևում կատարված վերլուծությունը և ամփոփելով ՀՀԶԾ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է աղյուսակ 5-ում, որտեղ թվարկված են 2019–2023թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները (ծախսերը), կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների:

Այսպիսով, աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2019–2023թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 952318.0 հազար դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 510000.0 հազար դրամ միջոցներն ակնկալվում են ՀՀ պետական բյուջեից և/կամ ֆինանսավորման այլ (այդ թվում՝ մասնավոր) աղբյուրներից, 43000.0 հազար դրամ միջոցները դոնոր կազմակերպությունների ներդրումներից, և 399318.0 հազար դրամ միջոցները համայնքի 2019–2023թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերից:

Համայնքի 2019–2023թթ. ՀՀԶԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ֆինանսական ամբողջական ապահովվածությունը և իրատեսականությունը մեծապես կախված կլինի նաև համայնքի արդյունավետ համագործակցությունից՝ պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ ապահովելու վերջիններիս կողմից ակնկալվող ֆինանսական ներդրումները ՀՀԶԾ-ում ներառված համապատասխան ոլորտային ծրագրերում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի 2019–2023թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

Հ/ հ	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների				2023	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
					2019	2020	2021	2022		համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմ.-եր	Պետ. բյուջե, այլ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	աշխատող	12	156325.0	30325.0	31000.0	31000.0	32000.0	32000.0	156325.0		
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	երեխա	100	109893.0	21293.0	21300.0	21800.0	22500.0	23000.0	109893.0		
3.	Համայնքի բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	մարդ	100	9600.0	1900.0	1900.0	1900.0	1900.0	2000.0	9600.0		
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցում	ծառայություն		11700.0	2300.0	2300.0	2300.0	2300.0	2500.0	11700.0		
5.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	կազմակ.	2	500.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	500.0		
6.	Ներհամայնքային փողոցների ու ճանապարհների բարեկարգում և մասնակի ասֆալտապատում	կմ	1	4500.0	900.0	900.0	900.0	900.0	900.0	4500.0		
7.	Փողոցների արտաքին լուսավորության ընդարձակում	կմ	1	25000.0	5000.0	5000.0	5000.0	5000.0	5000.0	25000.0		
8.	Արարողությունների սրահի հիմնանորոգում /2 փուլով/			50000.0	23000.0	27000.0				30000.0		20000.0
9.	Գյուղամիջյան կամուրջի վերանորոգում			7000.0	-	7000.0				7000.0		
10.	Հացահատիկահավաք նոր կոմբայնի ձեռքբերում			37000.0	-	37000.0					37000.0	
11.	Մշակույթի տան շենքի /ներառյալ՝ գրադարանի/ հիմնանորոգում, ցանկապատում ու նոր գույքի ձեռքբերում			110000.0	-	110000.0						110000.0
12.	Սուրբ Թադևոս եկեղեցու տանիքի վերանորոգում և տարածքի բարեկարգում			12000.0	12000.0					6000.0	6000.0	
13.	Ոռոգման ջրի պատվարի, արտաքին ջրատարի և ցանցի կառուցում			360000.0				360000.0				360000.0

14.	Ուլտրաձայնային հետազոտության սարքավորման ձեռքբերում			500.0	500.0					500.0		
15.	3.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատում			20000.0					20000.0	20000.0		
16.	Գետի հունի և սելավատարի մաքրում			900.0	900.0					900.0		
17.	1.89 հա տարածք զբաղեցնող բաց գերեզմանատան ցանկապատի վերա-կանգնում			900.0		900.0				900.0		
18	Ջրահեռացման նոր համակարգերի կառուցում			30000.0			30000.0			10000.0		20000.0
19	Կանաչ գոտիների ստեղծում			1500.0			1500.0			1500.0		
20	Սպորտային և մանկական խաղահրապարակների ստեղծում			5000.0			5000.0			5000.0		
	Ընդամենը			952318.0	98218.0	244400.0	99500.0	424700.0	85500.0	399318.0	43000.0	510000.0

Աղյուսակ 6. Համայնքի 2019–2023թ. բյուջեների մուտքերի և դրանց հաշվին կատարվող ընդհանուր ու ոլորտային ծրագրերի ծախսերի ցուցանիշների համեմատությունը և վերլուծությունը
 հազ. դրամ

Հ/հ	Ցուցանիշի անվանումը	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Համայնքի բյուջեի ընդհանուր մուտքերը*, այդ թվում՝	79367.5	80300.0	79820.0	83320.0	83520.0
1.1	Վարչական բյուջեի ընդհանուր մուտքերը	63800.0	64300.0	64820.0	66320.0	67520.0
1.2	Ֆոնդային բյուջեի ընդհանուր մուտքերը, այդ թվում՝	15567.5	16000.0	15000.0	17000.0	16000.0
	վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը	-	-	-	-	-
2.	Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերը, այդ թվում՝	79367.5	80300.0	79820.0	83320.0	83520.0
2.1	Ընթացիկ ծախսեր	63800.0	64300.0	64820.0	66320.0	67520.0
2.2	Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	15567.5	16000.0	15000.0	17000.0	16000.0
3.	Համայնքի բյուջեի պահուստային ֆոնդ, այդ թվում՝	1382.0	1500.0	1500.0	1500.0	2000.0
3.1	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդ	1382.0	1500.0	1500.0	1500.0	2000.0
3.2	Ֆոնդային բյուջեի պահուստային ֆոնդ	-	-	-	-	-

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

2014 թվականի հունիս ամսից սկսվել էր համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն) մշակման, նախագծման և կազմման աշխատանքները: Այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, համայնքն է: Արդեն 2017 թվականի ապրիլի 26-ին Դժմաշեն համայնքի ավագանու թիվ 11 որոշմամբ հաստատվել է համայնքի գլխավոր հատակագիծը, որի կազմում առկա են նաև գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2015–2018թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները.

- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, ավելի բարձրացնել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման մակարդակը,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը 2-3 անգամ համայնքում կազմակերպել շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկատնկման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր

աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված 2019–2023թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները.

- համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնապահական և մեղվապահական մթերքների (մասնավորապես կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում խթանել առետրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- համայնքում դնել էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծման հիմքերը՝ ապահովելու զբոսաշրջիկների գիշերակացը տնային պայմաններում, հասարակական սնունդը, սպասարկումը, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցումը,
- համայնքային տարեկան 2 անգամ կազմակերպել համայնքի գործարարների հանդիպումներ, կլոր-սեղան քննարկումներ, փորձի փոխանակման և այլ միջոցառումներ:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարմանն ուղղված 2019–2023թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները.

- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված 2019–2023թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները.

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանաանների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,
- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների ստեղծում, խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարման ոլորտում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները.

- համայնքի բնակչության իրազեկվածության բարձրացում՝ ՀՀ տեղական ինքնակառավարման ոլորտի օրենսդրության և համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ,
- համայնքի կարիքների և հիմնախնդիրների պարբերական քննարկում, վերլուծում և գնահատում՝ համայնքային հանդիպումների, ժողովների և բնակիչների հետ անմիջական շփումների և երկխոսությունների միջոցով,
- բնակիչների ներգրավում համայնքի բյուջեի և զարգացման ծրագրերի մասնակցային պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և գնահատման գործընթացներում,
- համայնքի բնակիչների շահերի պաշտպանություն և համախմբում (մոբիլիզացիա)՝ համայնքի որոշակի խնդիրների լուծման, հանրային ծառայությունների մատուցման շուրջ
- համայնքի ՏԻՄ-երի (համայնքի ղեկավար, ավագանի), աշխատակազմի, ակտիվ բնակիչների շարունակական կրթում և վերապատրաստում տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության բնագավառում:

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի վիճակի վերլուծությունից երևում է, որ նախկին ծխաբուծարանից համայնքին փոխանցված վարչական շենքը և էլեկտրական ենթակայանի շենքը պիտանի չեն հետագա շահագործման համար, այդ պատճառով դրանք նախատեսվում է ընդգրկել համայնքի սեփականություն համարվող գույքի 2019-2023թթ. օտարման հնգամյա ծրագրում (աղյուսակ 7): 2014թ. ընթացքում արդեն իսկ գնահատվել են ծխաբուծարանից համայնքին փոխանցված վարչական շենքի և էլեկտրական ենթակայանի շենքի շուկայական արժեքները և ներկայացվել են համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը՝ աճուրդային եղանակով օտարելու համար: Դրանից հետո օրենքով սահմանված կարգով հայտարարվել է աճուրդ-վաճառք, որից հետո՝ գնորդ/ներ/ չլինելու, կամ հայտ/եր/ չներկայացնելու պատճառով աճուրդը համարվել է չկայացած: Այնուհետև հայտարարվել է կրկնակի աճուրդ-վաճառք, որը նույնպես չի կայացել: Օտարման դեպքում պետք է կատարվի վերը նշված շինությունների շուկայական արժեքների նոր գնահատում:

Կաթսայատան շենքն առայժմ նպատակահարմար չէ ներառել համայնքի 2019-2023թթ. օտարման հնգամյա ծրագրում՝ հետագայում դրա վերականգնման և վերականգնման միջոցով որևէ այլ նպատակով շահագործելու համար:

Աղյուսակ 7. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի 2019-2023թթ. օտարման հնգամյա ծրագիր

Հ/հ	Շենքի, շինության, հողամասի անվանումը	Հասցեն	Տարածքը /մակերեսը/ (մ²)	Վիճակի գնահատականը	Այլ բնութագրիչներ	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Նախկին ծխաբուծարանի վարչական շենք	1փ., 93/3	758.64 շենք 468.9 հող	ոչ բավարար /կիսավեր/			+			
2.	Էլեկտրական ենթակայանի շենք	1փ., 93/2	12.15 շենք 53.2 հող	ոչ բավարար /կիսավեր/			+			

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀՀԶԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀՀԶԾ-ում 2019–2023թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, համայնքային ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀՀԶԾ-ի իրականացումը կհանգիստի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2019–2023թթ. ՀՀԶԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀՀԶԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես ՀՀ Գեղարքունիքի մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀՀԶԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀՀԶԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ մոնիթորինգի կենթարկվի և կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀՀԶԾ-ով սահմանված համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀՀԶԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀՀԶԾ -ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀՀԶԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀՀԶԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և հնգամյա ժամկետի ավարտին ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ հնգամյա գնահատում՝ ՀՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀՀԶԾ-ի տարեկան կամ հնգամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ հինգ տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀՀԶԾ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ՝ 15-օրյա ժամկետում այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀՀԶԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀՀԶԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԵՎ ԵՆԹԱԿԱ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Համայնքապետարանի աշխատակազմի կառուցվածքը հետևյալն է՝

1. Համայնքի ղեկավար	1 դրույք
Հայեցողական պաշտոններ	
2. Համայնքի ղեկավարի տեղակալ	1 դրույք
Համայնքային ծառայողներ	
3. Աշխատակազմի քարտուղար	1 դրույք
4. Գլխավոր մասնագետ	1 դրույք
5. Առաջատար մասնագետ	1 դրույք
6. Առաջատար մասնագետ	1 դրույք
7. Առաջին կարգի մասնագետ	1 դրույք
8. Առաջին կարգի մասնագետ	1 դրույք
Գրադարան	
9. Գրադարանի վարիչ	1 դրույք
10. Գրադարանի հավաքարար	1 դրույք
Տեխսպասարկող անձնակազմ	
11. Համայնքի անասնաբույժ	0.5 դրույք
12. Համայնքապետարանի շենքի հավաքարար	1 դրույք

«ԴԴՄԱՇԵՆԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ» ՀՈԱԿ-ի կառուցվածքը հետևյալն է՝

1. Տնօրեն	1 դրույք
2. Հաշվապահ	05 դրույք
3. Բուժքույր	0.5 դրույք
4. Դաստիարակ	1.12 դրույք
5. Դաստիարակ	1.12 դրույք
6. Դաստիարակի օգնական	1 դրույք
7. Դաստիարակի օգնական	1 դրույք
8. Երաժշտական ղեկավար	0.5 դրույք
9. Տնտեսվար	0.5 դրույք
10. Հավաքարար	0.5 դրույք
11. Խոհարար	1 դրույք
12. Խոհարարի օգնական	0.5 դրույք
13. Լվացարար	0.25 դրույք
14. Դռնապան	1 դրույք

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2017թ. փաստ.	2018թ. նախատ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.	2022թ. կանխ.	2023թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	4345.22	4345.22	4345.22	4345.22	4345.22	4345.22	4345.22
2.	Բնակչության թիվը	հազ. մ.	2.808	2.833	2.837	2.845	2.855	2.865	2.875
3.	Բնակելի շենքերի ընդհանուր թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի (համայնք, համատիրություն, լիազորագրային, հավատարմագրային)	շենք	1	1	2	2	2	2	2
	ընդհանուր մակերեսը՝ ըստ կառավարման ձևերի	հազ. քմ	580	580	1338	1338	1338	1338	1338
	բնակարանների թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի	բնակար.	8	8	14	14	14	14	14
	Անհատական բնակելի տների թիվը	տուն	515	515	522	524	527	529	531
	Անհատական բնակելի տների մակերեսը	հազ.քմ	46.267	46.267	46.497	46.707	47.047	47.282	47.517
9.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	240	240	240	240	240	240	240
	այդ թվում՝ բնակչությունից		200	200	200	200	200	200	200
	Աղբավայրի առկայությունը և զբաղեցրած տարածքը	հազ.քմ							
11.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	100	100	130	135	139	145	150
12.	Մեքենայական պարկի տեխնիկական պատրաստականության օգտակար գործողության գործակիցը	գործակից							
13.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	3.0
14.	Ոռոգելի տարածքի մակերեսը	հա	81.94	81.94	81.94	120.0	130.0	150.0	200.0
15.	Մեկ բնակչին ընկնող կանաչ տարածքը	քմ							
16.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	17.7	17.7	17.7	17.7	17.7	17.7	17.7
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	177.600	177.600	177.800	178.000	178.000	178.000	178.000
18.	Առևտրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝ առևտրի օբյեկտներ	հատ	8	10	8	8	9	9	10
	ժ. 24-ից հետո աշխատող օբյեկտներ	-	-	-	-	-	-	-	-
	բենզինի լիցքավորման կետեր	-	-	-	-	1	1	1	1
	գազի լիցքավորման կետեր	-	-	-	1	2	2	2	2
19.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	2816.6	2816.6	2841.02	2841.02	2841.02	2841.02	2841.02
20.	Պետական պահուստային հողերի մակերեսը	հա	168.77	168.77	168.52	168.52	168.52	168.52	168.52
	Պահուստային հողերի օգտ. մակարդակը	%	60	60	65	70	80	90	100
21.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	180	200	160	140	120	100	90
	փախստական ընտանիքներ	- // -	-	-	-	-	-	-	-
	բնական աղետից տուժած ընտանիքներ	- // -	-	-	-	-	-	-	-
	տեխնածին աղետից տուժած ընտանիքներ	- // -	-	-	-	-	-	-	-
	բնակարանային պայմանների բարելավման կարիքավոր ընտանիքներ	- // -	100	150	120	100	70	50	40

22.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	զբաղեցրած հողատարածքը	հազ.քմ	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600
	շենքերի տարածքը	քմ	1313.5	1313.5	1313.5	1313.5	1313.5	1313.5	1313.5
	երեխաների թիվը	մարդ	-	66	75	75	100	100	100
	խմբերի թիվը	խումբ	-	2	3	3	4	4	4
23.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	աշակերտների թիվը	մարդ	248	237	241	245	255	270	270
29.	Պոլիկլինիկա-ամբուլատորիաների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	3800	3800	3900	3950	3950	4000	4000
30.	Սոցիալապես խոցելի ընտանիքների թիվը	ընտ.							
31.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	420	420	425	430	435	440	440
32.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	100	105	107	110	113	115	115
33.	Պատերազմի և աշխ. վետերանների թիվը	մարդ	15	15	15	15	15	15	15
34.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	430	400	350	300	260	200	150
35.	Փախստականների թիվը	մարդ							
36.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	59	59	60	60	60	60	60
37.	Համայնքի գերեզմանատների զբաղեցրած տարածքների մակերեսը	քմ	70000	70000	70000	70000	70000	70000	70000
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	17.5	19.0	22.5	22.6	22.7	23.1	23.4
39.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	17.5	19.0	22.5	22.6	22.7	23.1	23.4
40.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	37.6	31.2	29.4	29.5	30.1	30.6	31.1
41.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	24.3	28.9	25.4	27.0	28.0	29.0	29.0
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	101	100	100.4	100	100	100	100
43.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	100.5	100.3	100.4	100	100	100	100
44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	73	97.3	75	79	83	90	90
45.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	72.7	97	74	77	81	92	92
46.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	37.5	36.1	37	38	38	39	39
47.	Այլ ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ								
48.	Այլ ֆինանսական ցուցանիշներ								